

S'ull de SOL

Revista cultural d'Alaior
Març 2021 | Núm. 367 2 €

DL: ME 407 - 1990

Residus porta a porta
L'agroturisme de Llucassaldent Gran
Construccions en vertical, Joan A. Florit

30 1990 - 2020
ANYS

Foto: Llucassaldent Gran

S'Ull de Sol

Març 2021 · Edició núm. 367

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Antoni Gómez, Jaume Cardona "Tanus",
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Paco Perea,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Núria Pons, Jordi Odrí,
Mandy Tuckett, Bienve Perea

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com

Repartidors: Josep LL. Cardona,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern Balear

Pere Gomila

L'Ajuntament relega
la llengua pròpia

Fa unes setmanes l'Ajuntament va instal·lar uns cartells a l'entrada d'Alaior i a les urbanitzacions per indicar el nucli històric de la població en què la informació apareix tan sols en castellà i en anglès, mentre que no existeix en la llengua pròpia de Menorca. En el seu dia, i com era la seva obligació, el fet va ser denunciat per Junts perquè, entre altres qüestions, incompleix el reglament municipal que regula l'ús del català.

Deixant de banda el dubtós disseny dels cartells i la falta d'ortografia en anglès, el fet que no hi aparegui la llengua pròpia de Menorca, al marge de l'incompliment denunciat per Junts, no fa més que constatar el poc interès que té el PP en la defensa i foment del nostre patrimoni lingüístic i cultural. I aquí no s'hi val cap de les excuses que s'han posat des de l'equip de govern. L'oblit de la nostra llengua per part de la institució que representa el poble no és admissible. Vegem-ho breument.

En un cartell editat per les institucions públiques de les Illes, encara que vagi adreçat exclusivament als turistes —també n'hi ha molts que entenen el català o que és la seva llengua—, hi ha d'aparèixer en primer lloc la llengua pròpia, que és llengua oficial del territori. Per llei, per dignitat i per respecte. A la vegada és informació també del nostre patrimoni com ho pot ser un nucli històric, un edifici o un jaciment arqueològic. És un patrimoni que hem d'estar orgullosos de mostrar i que no s'ha d'amagar al visitant. Al contrari.

No es pot acusar, com s'ha fet, a qui defensa l'ús de la nostra llengua en tots els cartells i documents oficials, vagin a qui vagin adreçats i siguin o no informatius, de no anar a favor dels interessos del poble. Açò és fer demagogia. Una cosa i l'altra no només són compatibles, sinó que van juntes. La promoció d'Alaior de cara als visitants, la dinamització del nucli urbà, del comerç, de l'activitat econòmica i de la vida social i cultural és un interès de qualsevol persona que estimi el poble i vulgui treballar en favor seu. I tot açò es pot fer, s'ha de fer, sense renunciar a una part fonamental del nostre patrimoni que és la llengua.

Una de les feines més importants de l'edició (inclosos els cartells) és la revisió a fons dels textos abans de fer-los públics a fi d'esmenar a temps errors i oblit. Després no s'hi valen excuses. És lloable que es vulgui promocionar el nucli històric, però les coses s'han de fer bé i amb el degut respecte a la nostra llengua, ja de per si prou atacada i menystinguda.

CONSELL INSULAR
DE MENORCAAjuntament d'Alaior
www.alaior.orgG CONSELLERIA
O EDUCACIÓ UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Redacció

Editorial

Recollida porta a porta

No hi ha més remei que canviar el sistema de recollida de residus actual pel de porta a porta, perquè actualment és massa car ambientalment i econòmicament. És la ineficiència més rotunda. Ja era així fa 20 anys, però la política del país va voler optar per donar una oportunitat a la consciència ciutadana. No ha bastat, després de tots aquests anys de campanyes de conscienciació, d'educació ambiental a les escoles, de difusió mediàtica de les conseqüències d'abocadors, incineració i illes de plàstic oceàniques. Una part de la societat ha evolucionat i és la protagonista d'aquesta recollida selectiva del 30%. Però la resta de la ciutadania passa olímpicament. Uns s'esforcen i paguen per les omissions dels altres.

Podia ser d'una altra manera? I tant, a Suïssa, als països nòrdics... a Espanya els resultats són molt diferents des de fa anys. Quina és la diferència? L'educació de veritat. En aquest país nostre quasi tot ho ha de fer l'escola, mentre que les nostres autoritats polítiques es dediquen a posar els fonaments perquè l'entorn de l'escola contradigui i tiri per la finestra allò que s'avança a les aules. Per què? Perquè per a la majoria dels polítics i per a la majoria de la massa consumidora allò que té valor no és ni la responsabilitat ni la consciència sinó l'interès propi. Un món net i organitzat és quasi impossible en un món de consciències i responsabilitats brutes.

Per açò que cadascú respongui dels seus residus. I que qui la fa la pagui, no n'hi ha més. Ara veurem quina és l'actitud real del nostre Ajuntament: la responsabilitat de veritat o el confortar l'electorat a costa de fer ciutadans que "passin"?

Compte que la clau no serà només la recollida porta a porta, sinó la capacitat dels ciutadans per evitar els residus: comprar selectivament de la forma i en el lloc que es generin manco residus.

Turisme en rústic i d'interior

Foto: Lluçassaldent Gran

El turisme de vorera ha arribat fins on ha arribat però, tot i que seguirà essent fonamental per a la vida a l'illa, sembla clar que la moda valora cada vegada més el turisme d'interior: d'habitatges vacacionals, d'hotels d'interior i d'hotels en rústic. Per què? Perquè té la pàtina de ser més autèntic, més personalitzat i manco massiu. També era evident fa 20 anys enrere, però ens costa avançar-nos a les demandes, hem d'acabar passant per 20-30 anys per afinar suficientment en allò que són les millors oportunitats.

Ara cal evitar que els nous valors es tornin a convertir en abusos. Endavant amb aquest altre turisme però amb la cura que l'abús no ha de matar la singularitat. No ha de matar allò d'especial, de diferent i d'únic

que poden tenir aquestes estades en aquests espais, que són el resultat de segles d'evolució i no el resultat de promocions copiades, d'explicacions salvatges i de construccions vulgars. El valor estarà en la mesura.

Habitatge? Ni PTI ni PGOU

Encara coneixem poc les previsions del PTI nou i del PGOU nou, però tots dos apunten a no aportar gaire en l'accés a l'habitatge. Sense eines ni programes, poc farem. En parlarem en propers números.

Avui l'habitatge car és la causa de desigualtat social, juntament amb els salaris baixos. Fins al punt que la política d'habitatge provoca l'empobriment, la segregació i la marginació de parts importants de la població.

El PTI del 2003 contenia moltes declaracions d'intencions i voluntats en favor de l'accés a l'habitatge. Què ha aconseguit després de 17 anys? Pràcticament res en aquest aspecte.

La proposta actual s'encamina per fórmules semblants: condicionar l'habitatge social a les promocions privades en densitats baixes que no interessin el més mínim als promotors. El PTI no pot ser un pla de les elits ecologistes i progrés que tenen el tema de salaris i d'habitatge més que aclarit. Després succeeix que les classes mitjanes se senten més escoltades pels populismes "trumpians" o de Vox.

El PGOU d'Alaior fa quasi el mateix. L'Ajuntament es desentén de fer promocions d'habitatge i preveu que el construeixin promotors privats. I compte que la cosa podria acabar en promocions d'habitatge social molt concentrat en llocs concrets del poble. Tot el contrari de la integració social de l'habitatge. Potser incompetentment farem igual que les pitjors experiències d'habitatge social excessivament concentrat que acaba convertint algunes parts de les ciutats en zones marcades.

Antoni Gómez (metge)

A la fi el geriàtric

Aquestes setmanes l'equip de govern del nostre Ajuntament ens ha sorprès gratament a tots, anunciant que havia demanat al Govern Balear la construcció d'un nou geriàtric i un centre de dia per al nostre poble. Enhorabona, per fi després de deu anys de govern del PP algú de l'equip de Dalt la Sala ha pensat en una de les àrees més importants d'Alaior: l'atenció a la gent gran. Durant tots els anys de govern del PP havien deixat que el geriàtric s'anés deteriorant, mal atenció als usuaris i expriment els treballadors. Durant aquests vuit anys, tots els ajuntaments de l'illa havien avançat projectes de nous geriàtrics i nous centres de dia, fins i tot es Migjorn Gran començarà en breu noves instal·lacions. Alaior era l'únic municipi de l'illa al qual no li preocupava el tema, ni havia presentat cap iniciativa.

Per tant, he de dir ben fort que estic content que per fi abordin el tema de construir un nou centre de dia i un nou geriàtric.

El que m'ha sorprès és que parlen de construir-ne un de nou enfora del centre del poble, i no de l'ampliació de l'existent, que era el que estava programat.

Quan l'any 1996 es va decidir la construcció del Geriàtric i Centre de dia Es Ramal allà on es va fer, va ser per diferents motius. Un, per la centralitat de l'edifici i el que suposava d'integració dels nostres majors en la vida del poble. No volíem majors aparcats i aïllats, volíem gent integrada en les activitats del poble, les festes, els balls, els jocs dels fillets, i es Ramal s'ha convertit en el centre del poble. I segon, ja sabíem que en uns anys s'hauria d'ampliar, i per açò vam comprar el voladís de la 1a i 2a planta del pàrquing del costat per poder tenir espai amb garanties per duplicar la cabuda de l'edifici. Per açò ara em sorprèn que es vulgui fer un geriàtric de bell nou i a un lloc enfora del centre, quan ho havíem deixat tan fàcil.

Em diuen que el PP no ha explicat ben bé a l'oposició el que vol fer. Cosa que hauria d'haver fet abans d'anunciar-ho per la premsa. Si empressin «totes» les neurones que hi ha a l'Ajuntament les coses podrien sortir millor i consensuades.

Tampoc no puc deixar de dir que la gestió del Centre de Dia durant la pandèmia ha estat deficient, ja que Alaior té prou espais per haver-ne condicionat algun, i no deixar en mans de les famílies la gestió de la crisi del Covid19.

Per a mi l'ampliació del geriàtric és el tema més prioritari que té el nostre poble ara. Ja el tenia fa quatre anys, però ara és més que prioritari. I des d'aquí vull oferir la meua col·laboració per si la meua experiència pogués ajudar.

Per últim voldria relatar com es va gestar la construcció del geriàtric actual, per si algú no ho recorda.

Com he dit abans, una de les primeres decisions que vam prendre en arribar a l'Ajuntament el 1995 va ser fer un nou geriàtric. Es va acordar en Ple el 1996, i l'11 de juliol de 1998 s'inaugurava. Però entremig hi va haver molt de moviment. Havien estat uns anys de lluita del Club de Jubilats per aconseguir un lloc digne i de la població per abandonar el vell sistema de beneficència de Nuestro Hogar i tenir el dret d'una assistència a la 3a edat de qualitat.

La decisió de l'Ajuntament era ferma; faríem el geriàtric amb ajuda o sense. Us situaré: Govern Balear PP, Consell Insular PP, Govern Central PP i a Alaior socialistes.

Amb aquest panorama vam anar a tocar totes les portes, la Caixa i tot, i he de dir que quasi totes van aportar econòmicament per a la construcció i equipament del geriàtric. Excepte una, la més propera, que no va voler aportar res a la seva construcció. Els vaig fer més d'una visita i res.

S'acostava el dia de la inauguració i continuaven sense donar el braç a tòrrec. Jo els deia que de tota manera el geriàtric es faria i que els que quedarien malament serien ells.

Al final, un dia abans!, sí, un dia abans de la inauguració, van baixar cap i van signar un acord de contribució.

A la foto hi veureu tots i cadascun dels que van ajudar que el geriàtric fos una realitat, encara que la vicepresidenta del Govern Balear fa cara de no estar contenta.

Voldria de tot cor que l'actual equip de govern es prengués l'assumpte de geriàtric molt seriosament i el prioritzés sobre altres inversions del poble, i que escolti a tots els que volen el millor per a Alaior.

No és qüestió de sortir a les fotos, és qüestió de fer feina entre tots i per a tots.

M'agradaria que no quedés en fum de formatjada!

Guillermo Comba Morayta

Microrelat

El árbol ambicioso

Cuando el árbol cumplió su ambición de llegar al centro de la tierra, no sopesó las consecuencias. Al alcanzar el magma, la lava penetró por su savia hasta impregnar las raíces, el tronco, las ramas y las hojas. Los frutos se tiñeron de un hermoso color rojo fuego, pero al morderlos desprendían un hedor áspero a ceniza.

Pere Reure

Fornells

Fornells és com la nina dels ulls per als menorquins, pràcticament un signe d'identitat. Les coses els han anat prou bé al fornellers. De quan en Tomàs venia a vendre gerret a la peixateria d'Alaior a ara, podem pensar i creure i creure i pensar que tots els pescadors fornellers s'han enriquit. I també els restauradors, per descomptat. En Tomàs passejava pels carrers del poble el peix que no havia venut a plaça; ara, tot el peix està venut als restaurants abans de pescar-lo.

Fa cinc anys que es va cremar Es Pla i ara Ports de les Illes Balears, l'organisme autonòmic encarregat de la gestió d'aquella dàrsena, pretén edificar un edifici al lloc que ocupava aquell restaurant. A més, ha tret a concurs la concessió per 15 anys d'un futur bar-restaurant de 415 m² situat al carrer del Governador, en primera línia de mar, un altre indret emblemàtic de la vila, on hi ha les dues cases que Ports recuperà en el seu dia, una de les quals estava en mans de Fèlix Millet, creador de la Fundació Orfeo Català-Palau de la Música, de la qual fou president fins que va esclatar l'escàndol del Palau.

Per què Ports (és a dir, el Govern Balear) té aquesta dèria de treure tot el suc a cada metre lineal de costa que gestiona? No seria millor alliberar d'edificacions el moll d'Es Pla? El preu mínim de licitació per a la gestió del futur restaurant de darrere l'església són 30.000 € anuals, IVA inclòs, amb una garantia provisional de 9.642 €. A més, el concessionari haurà de fer front a la demolició dels edificis existents (dues cases d'arquitectura tradicional, adients al context urbanístic del nucli antic) i les obres de construcció dels nous, amb una inversió estimada de 405.000 €. Tot plegat, hom preveu que, entre el cànon anual i la inversió en les obres, haurà d'invertir uns 950.000 € en els 15 anys que duri la concessió. Amb totes aquestes condicions, no és segur que aparegui qualcú que estigui disposat a engegar el negoci de restauració amb una llosa anual de 63.000 € per endavant.

La fesomia del poble ha canviat dràsticament en els darrers trenta anys. Un urbanisme despersonalitzat i uniformador d'habitatges adossats ha transmutat l'essència d'allò que en deien "nucli de pescadors" pel que podem qualificar de "nucli d'especuladors". Ara, la vorera on s'emplaçava el restaurant Es Pla i la vorera del carrer del Governador s'afegiran a la carrera especulativa per tal d'atorgar unes entrades pecuniàries al Govern Balear a costa de llogar uns espais de domini públic per a l'explotació de negocis privats. Entenc que aquests dos indrets privilegiats de la vila septentrional haurien d'haver quedat per al gaudi de la ciutadania, almanco el primer, i no esbucar els actuals edificis en el segon cas per fer-hi un restaurant-bar.

Les decisions que afecten el poble no les han preses els seus habitants, sinó poders institucionals autonòmics.

L'impuls d'aquesta modificació urbanística té noms i llinatges: el Sr. Marc Pons, exvicepresident del Govern Balear. No és la primera vegada que aquest senyor malbarata els interessos de la població menorquina. Fa anys, quan era president del CIME, les converses entre AENA i el Govern Balear per resoldre el problema del transport aeri estaven molt avançades. Aleshores, l'encarregada de les negociacions per part del Govern era una directora general del PSM. Resulta que el Sr. Marc Pons va anar a Madrid a fer gestions i, entre altres, es va entrevistar amb el director general d'AENA per dir-li que no fes cas als acords a què havien arribat amb aquella directora perquè era una dirigent independentista i la seva paraula no tenia cap valor.

Ens podem demanar per què el Sr. Marc Pons ha botat del Govern Balear cap a un càrrec del Ministeri de Transició Ecològica, dirigit per Teresa Ribera, que estiuja a Menorca i va participar fa dos d'anys a les converses estivals des Mercadal. Potser el seu partit ha volgut decantar-lo del panorama balear i recompensar-lo amb un impersonal càrrec ministerial perquè ha cremat el capital polític que podia tenir d'antuvi i,

avui per avui, és un actiu amortitzat a causa de l'acumulació d'interessos creats que aquest senyor pot haver anat acumulant des que toca poder en aquestes illes. El seu esperit democràtic ha quedat retratat quan s'ha passat pel forro el canvi de majoria experimentat per la Junta local de Fornells arran d'un acord a l'Ajuntament des Mercadal entre PP i MÉS per Menorca. Abans, quan el PSOE tenia majoria a la Junta, aquesta havia de ser tinguda en compte; ara que l'ha perduda, les presses per aplicar el calendari d'obres han passat per davant la voluntat dels fornellers... i de l'Ajuntament des Mercadal, presidit per un batle titella més preocupat per conservar el càrrec que per defensar la decisió de la majoria.

Quant val el metre quadrat de restaurant forneller? El cànon anual que pagava Es Pla era de 43.357 euros, pràcticament una propina comparat amb el volum de negoci que generava; el cànon anual que pagarà el futur concessionari del nou restaurant del carrer del Governador encara no se sap, però, com a mínim, serà de 63.000 euros anuals. Les concessions administratives sempre surten barates per al concessionari. Faltaria més! El desembre passat va començar a cotitzar a la Borsa de Nova York l'empresa que subministra aigua potable a una part de Califòrnia. Sabem que el "valor" de l'aigua és immens. Quin és el seu "preu"? O, més ben dit, té preu un bé de tan alt valor? Quin preu té el metre lineal de la rada fornellera? Com va dir en Vicenç Grande (expresident del RCD Mallorca), "tot té un preu en aquesta vida". Però el gran Antonio Machado (citant Francisco de Quevedo) ho tenia clar: «Sólo un necio confunde valor y precio».

Maria Solà

L'Ajuntament no sap si implantarà la recollida porta a porta

Fotografies: Joan Morro Martí. Consorci de Residus i Energia de Menorca.

Tot i que el pla director sectorial de prevenció i gestió de residus no perillosos de Menorca 2019-2025 aprovat definitivament durant el ple del Consell Insular de Menorca del passat 15 de juny del 2020 orienta els serveis de cap a la recollida porta a porta, l'Ajuntament d'Alaior encara no té clar si implantarà finalment aquest sistema, tal com confirma la regidora de Sanitat Pública, Urbanitzacions i Medi ambient, Maria del Mar López Corral.

“Encara no tenim res decidit, primer hem d'estudiar les possibles solucions i després prendrem la decisió de si ens convé o no el sistema de recollida porta a porta”, assenyala.

López indica que la possible implantació d'aquest sistema “està molt enfora”, però la directiva europea obligava a aconseguir uns índexs de reciclatge de residus municipals del 50 per cent el 2020, de manera que no s'han complert els objectius marcats, ja que a Menorca es recicla actualment un 30 per cent. “Ens queda molt camí i l'única via que ens ajudarà a arribar a aquest llindar és la recollida porta a porta”, subratlla la tècnica del Consorci de Residus i Energia de Menorca, Eva Yáñez, durant una conferència celebrada el passat 12 de febrer a l'Ateneu de Maó.

Per la seva part el director insular de Medi Ambient del Consell de Menorca, Esteve Barceló, explica també que els sistemes porta a porta són els més adients per aconseguir els objectius que marquen la normativa europea i també l'estatal i autonòmica. En aquest sentit, indica que el Consorci de Residus i Energia té previst contractar els estudis per als sis municipis que no entraran en la primera fase del sistema porta a porta, que inclou a Maó i es Castell.

En concret, la recollida separada en origen mitjançant contenidors (sense incloure el que es replega a les deixalleries) era a Alaior del 16,26 per cent a l'any 2016 i s'ha

incrementat fins al 19 per cent el 2020, una xifra lleugerament inferior a la mitjana dels vuit municipis de Menorca, on l'any 2016 era de 17,65 per cent i l'any passat va ser del 20,31 per cent.

En relació al contracte de recollida de residus vigent a Alaior, el director insular de Medi Ambient afirma que està prorrogat fins al dia 31 d'agost d'enguany. “Desconec si es pot prorrogar més i ens tocarà acordar amb l'Ajuntament el camí a seguir”, diu abans de reconèixer que “coordinar tots els contractes municipals existents amb el de recollida selectiva quan tots tenen dates de finalització diferents és difícil i complex”.

El pla director sectorial de prevenció i gestió de residus no perillosos de Menorca 2019-

2025, en l'article 12, estableix que els residus procedents de la separació domiciliària es podran recollir a través d'un sistema o una combinació del porta a porta, àrees d'aportació i deixalleries.

En concret, les àrees d'aportació són una àrea de recollida de diferents fraccions de residus domèstics no perillosos, de competència sota vigilància municipal, més àmplia que els contenidors en voravia, amb superfície protegida i tancament perimetral, però sense consideració d'instal·lació d'emmagatzematge i preclassificació, com les deixalleries. El pla indica que han de tenir una superfície màxima de 50 metres quadrats i es permetrà la recollida de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

Així mateix, el pla indica que qualsevol dels sistemes de recollida seleccionats s'hauran de vincular a un model de pagament per generació, bé sigui mitjançant la identificació d'usuaris, o a través de la identificació dels recipients.

En aquest sentit, Eva Yáñez va destacar durant la conferència de l'Ateneu que la finalitat és posar en valor els residus i corresponsabilitzar els ciutadans a participar del servei de recollida.

“Hem arribat a un punt que no podem tornar enrere ni ens podem quedar com esteim”, va dir abans de remarcar que “ara que tenim instal·lacions noves a Milà no podem continuar generant residus mesclats perquè no els podem aprofitar”.

Cal tenir en compte que diàriament arriben de mitjana 150 tones de residus a l'Àrea de Gestió de Residus de Milà procedents dels contenidors de paper i cartó, vidre, envasos lleugers, fracció resta i orgànica. No obstant açò, només un 20 per cent dels residus ho fan de forma separada i el 80 per cent restant arriba en els contenidors de fracció resta per al

seu tractament. Així, el 70 per cent de la fracció resta es pot valoritzar mitjançant la separació automatitzada, mentre el 30 per cent restant ha de dipositar-se en l'abocador, tot i que podrien haver estat separats en origen per al seu reciclatge.

Els primers municipis que posaran en marxa recollida porta a porta amb l'objectiu d'avançar en el reciclatge en origen seran Maó i es Castell que, després d'una primera fase de divulgació i d'un procés d'adaptació, en començaran la implantació efectiva cap a finals del 2021.

“És un canvi i és normal tenir certa por”, va reconèixer Yáñez, qui afegí que els contenidors desapareixeran de la via pública. Per facilitar l'adaptació es durà a terme una feina prèvia d'informació, xerrades i fins i tot hi haurà un telèfon a través del qual es podran resoldre dubtes relacionats amb el nou servei.

En concret, els ciutadans hauran de separar cinc fraccions: matèria orgànica, vidre, envasos, paper i cartó i fracció resta en els contenidors domèstics identificats que el Consorci facilitarà a cada habitatge.

Cada fracció de residus es recollirà un dia de la setmana establert i, en alguns casos, com els envasos, la recollida serà més freqüent per no generar problemes d'espai als domicilis.

El director insular de Medi Ambient remarca que el fet que cada contenidor durà associada la identificació de l'habitatge donarà lloc que els residus no seran anònims. “Òbviament no s'anirà porta per porta dels blocs de pisos i probablement s'haurà d'habilitar un espai a la façana o a la via pública que permeti col·locar tots els contenidors dels veïns del bloc durant l'horari de recollida”, manifesta.

Per contra, es crearan àrees d'aportació tancades a les zones d'habitatges disseminats a les quals només podran accedir els veïns que correspongui mitjançant una clau, targeta o sistema d'identificació.

Barceló assegura que una de les qüestions encara per explorar és l'aplicació de sistemes de pagament per generació, que bonifiquin els ciutadans que ho facin millor i penalitzin aquells que no ho facin correctament.

A més, també s'estudiarà si hi haurà un règim sancionador per incivisme, tot i que apunta que “això ja dependrà dels ajuntaments”.

Exemple d'Esporles

Menorca, tot i ser Reserva de Biosfera, s'ha quedat una mica estancada en gestió de residus. De fet, alguns municipis de Mallorca ens porten molt avantatge en aquesta qüestió. Esporles, una localitat de la Serra de Tramuntana amb poc més de 5.000 habitants, va començar l'any 2006 la recollida porta a porta de la fracció orgànica fins que, finalment, es va implantar l'any 2009 la recollida selectiva porta a porta amb un sistema de pagament per generació, cosa que significa que cada família paga una taxa fixa de 90 euros per recollida i incineració i una part variable que es recapta a través de la venda de les bosses de rebuig que són d'ús obligatori i que valen 1 euro.

Evolució de la recollida separada a Alaior i Menorca des del 2016 al 2020

Evolució de la recollida separada a Menorca					
	2016	2017	2018	2019	2020
%	17,65	18,09	18,86	19,71	20,31

Evolució de la recollida separada a Alaior					
	2016	2017	2018	2019	2020
%	16,26	17,08	17,80	18,56	19,00

Aquests percentatges es refereixen a la recollida separada en contenidors i no tenen en compte la recollida feta a les deixalleries.

El regidor d'Esports i Medi Ambient de l'Ajuntament d'Esporles, Miquel Fernández de Heredia Cañellas, explica que aquest sistema implica que els veïns que reciclen més no han d'emprar, i per tant no han de comprar, tantes bosses de rebuig i, d'aquesta manera paguen menys, mentre que aquells que no reciclen paguen més.

El sistema de pagament per generació, que pot ser una mica polèmic, no ho és tant si tenim en compte que, segons l'ordenança fiscal reguladora de la taxa pels serveis de recollida i tractament de fems de l'Ajuntament d'Alaior, cada família que viu en sòl urbà o urbanitzable paga 60,90 euros per la recollida i 31,70 pel tractament dels seus residus. A altres municipis, com Maó, la taxa es troba inclosa en el rebut de l'IBI.

Fernández de Heredia assegura que els veïns van respondre bé a la iniciativa i, actualment, “la gran majoria estan molt conscienciats i separen bé els residus en origen”.

De fet, Esporles va ser l'any 2018 el municipi que tenia una millor taxa de recollida selectiva, amb un 74,64 per cent, notablement superior a les xifres que tenim a Menorca avui dia.

Redacció

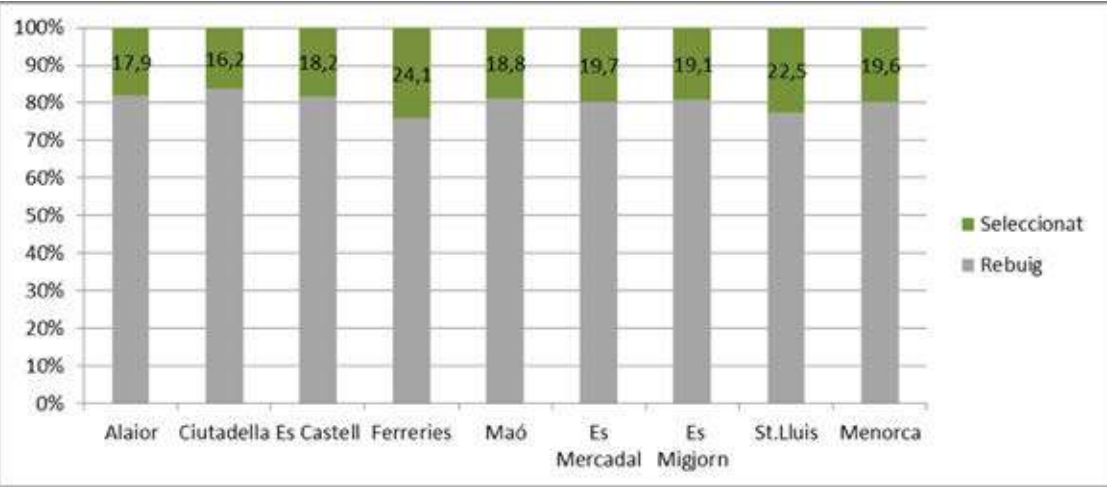
El tractament de residus en estadístiques

Evolució del percentatge de separació en origen per municipis (%). 1998-2019

%	Alaior		Ciutadella		Es Castell		Ferrerries		Maó		Es Mercadal		Es Migjorn		St Lluís		Menorca	
	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat	Re-buig	Sele-cionat
1998	96,1	3,9	97	3	95,8	4,2	94	6	96,3	3,7	87,5	12,5	94,8	5,2	95,4	4,6	94,4	5,6
1999	94,3	5,7	95,8	4,2	96,2	3,8	94,2	5,8	94,2	5,8	85,3	14,7	95,9	4,1	95,9	4,1	92,3	7,7
2000	92,6	7,4	92	8	92,3	7,7	85,9	14,1	80,1	19,9	80,1	19,9	84,7	15,3	93,1	6,9	86,8	13,2
2001	91,4	8,6	90,8	9,2	87,2	12,8	81,2	18,8	85,3	14,7	80,2	19,8	82,6	17,4	89,8	10,2	85,9	14,1
2002	90,7	9,3	89,8	10,2	86,5	13,5	79,5	20,5	80,5	19,5	78,1	21,9	84,1	15,9	84,5	15,5	84,8	15,2
2003	89,1	10,9	89,7	10,3	86,2	13,8	80,5	19,5	81,6	18,4	77,2	22,8	79,7	20,3	82,5	17,5	84,2	15,8
2004	88,6	11,4	89,1	10,9	84,6	15,4	73,3	26,7	83,8	16,2	72,6	27,4	74,6	25,4	77,7	22,3	83,6	16,4
2005	84,8	15,2	88,6	11,4	84,5	15,5	72	28	81,7	18,3	70,7	29,3	74,1	25,9	77,3	22,7	82,2	17,8
2006	81,7	18,3	87,1	12,9	78,3	21,7	72,7	27,3	80,6	19,4	78,4	21,6	76	24	78,2	21,8	81,9	18,1
2007	80,6	19,4	86,2	13,8	74,5	25,5	70,5	29,5	81	19	77,3	22,7	77,7	22,3	75,9	24,1	80,9	19,1
2008	82	18	84,4	15,6	72,2	27,8	68,5	31,5	78,4	21,6	63,7	36,3	76,1	23,9	71,2	28,8	78,2	21,8
2009	80,1	19,9	85,2	14,8	75,9	24,1	67,8	32,2	80,2	19,8	72,7	27,3	76,2	23,8	76	24	79,9	20,1
2010	81,3	18,7	85,4	14,6	77,1	22,9	72,2	27,8	77,9	22,1	73,2	26,8	78,4	21,6	76,7	23,3	79,8	20,2
2011	80,9	19,1	85,5	14,5	75,2	24,8	72,6	27,4	76,7	23,3	72,1	27,9	77,7	22,3	76,5	23,5	79,4	20,6
2012	77,1	22,9	85,5	14,5	76,3	23,7	73,8	26,2	80,7	19,3	75	25	77,8	22,2	77,6	22,4	79,6	20,4
2013	79,7	20,3	85,7	14,3	78,9	21,1	72,5	27,5	79,2	20,8	74,9	25,1	75,7	24,3	80,2	19,8	79,8	20,2
2014	79,5	20,5	86,4	13,6	78,9	21,1	77,1	22,9	78,5	21,5	75,7	24,3	78,3	21,7	79,8	20,2	80,6	19,4
2015	84,3	15,7	86,6	13,4	77,4	22,6	78,3	21,7	77,9	22,1	78	22	82,4	17,6	80	20	80,9	19,1
2016	84,2	15,8	86,1	13,9	83,3	16,7	78,7	21,3	81,1	18,9	81,4	18,6	83	17	81,9	18,1	82,5	17,5
2017	83,4	16,6	86	14	83,9	16,1	78,1	21,9	81,1	18,9	82	18	82,6	17,4	81,3	18,7	82,1	17,9
2018	82,7	17,3	85	15	82	18	77,6	22,4	80,9	19,1	80,8	19,2	82,1	17,9	80,4	19,6	81,4	18,6
2019	82,1	17,9	83,8	16,2	81,8	18,2	75,9	24,1	81,2	18,8	80,3	19,7	80,9	19,1	77,5	22,5	80,4	19,6

Font: Consorci de Residus i Energia de Menorca. Elaboració: OBSAM

Percentatge de separació en origen per municipis (%). Any 2019

Ferrerries i Sant Lluís són els municipis on la separació en origen està bastant per damunt de la mitjana de Menorca. Alaior i Ciutadella tenen els percentatges més baixos.

Despeses residus Alaior, €

Les despeses de 2019 inclouen la recollida de residus domèstics, la neteja viària i servei de manteniment i jardineria de les urbanitzacions del terme, que fa la mateixa empresa FCC, i el funcionament de la deixalleria. Les despeses són elevades i en augment.

Font: Pressupostos municipals

Anys	2016	2019
Cost recollida i neteja viària	944.652	977.061
Tractament des Milà	165.000	139.950
Despesa total	1.109.653	1.189.120
Ingressos per taxes de fems	749.406	768.826
Dèficit anual	360.247	420.294
Cost per habitant	123	131

Redacció

Maite Mira guanya la Beca Talaiòtica 2020 a So na Caçana

El concurs Beca Talaiòtica impulsat pels Amics del Museu de Menorca té l'objectiu de donar visibilitat al talent jove, reinvindicar el valor inspirador del paisatge i promoure la candidatura de Menorca Talaiòtica a Patrimoni Mundial entre el públic jove.

Els joves participants entre 16 i 25 anys van realitzar l'any passat 10 audiovisuals, dels quals els 5 més votats van passar a la fase final, en la qual havien de preparar un esdeveniment a un dels jaciments de la Menorca Talaiòtica.

La situació sanitària ocasionada per la COVID-19 va retardar la resolució del concurs, que es va fer pública el passat mes de febrer.

Les propostes poden versar sobre qualsevol contingut i emprar qualsevol mètode d'expressió amb l'única condició que han de ser originals i enriquidores. El públic assistent a l'esdeveniment és crucial perquè s'encarrega de puntuar la proposta.

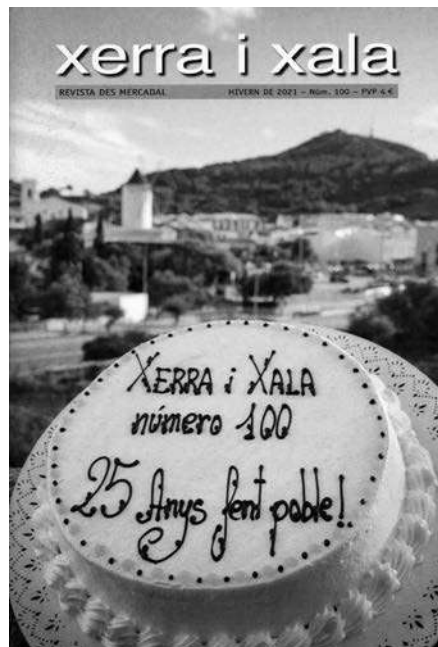
En aquesta edició, la guanyadora de Becatalaiotica 2020 ha estat Maite Mira amb la proposta "206 a.n.e.: un dia a So na Caçana", que va rebre una beca d'estudis de 2.000 €.

La proposta de Maite Mira (Alacant, 2000) va ser un joc de rol on el públic es va haver de ficar dins la pell d'una comunitat del talaiòtic final (segle III abans de la nostra era). Cadascun dels membres del públic era un personatge del joc.

Uns havien d'interactuar per sobreviure en el si d'una comunitat jerarquitzada, mentre que altres havien d'intentar influenciar la comunitat indígena, desestabilitzar-la i treure'n beneficis. Maite Mira va aconseguir que la majoria del públic participàs, aprenent a través de les normes del joc els conceptes més bàsics sobre la influència púnica a Menorca durant el període Talaiòtic Final (500-123 a.n.e.).

Vitalitat de la premsa local menorquina

Els companys de la revista local mercadalenca *Xerra i Xala* enguany celebren els primers vint-i-cinc anys. Al seu darrer número destaquen que en el centenar de revistes publicades s'hi pot copsar la història del poble i hi trobam una antologia dels esdeveniments més significatius.

Destaquen l'esforç i il·lusió de moltes persones que han format o formen part del seu projecte, però sobretot *Xerra i Xala* és fruit d'una necessitat col·lectiva: mostrar el batec del poble, alhora que ésser un altaveu i un mitjà de comunicació que cohesioni el poble.

Xerra i Xala s'ha consolidat com la revista que s'ha adaptat als temps i a la diversitat de persones que en formen part. En definitiva, un mitjà que mostra la radiografia de tot un poble que durant el darrer quart de segle ha sabut avançar amb fermesa.

Per la seva part, el diari *Menorca* enguany celebra els primers vuitanta anys. Hem de destacar que durant gairebé tot aquest temps ha estat l'únic mitjà de comunicació de proximitat d'edició diària que ha tingut Menorca.

El *Menorca* va néixer l'1 de febrer de 1941 a iniciativa de Fernando Jansà Guardiola. Després de diverses etapes i d'haver coexistit amb *Última Hora Menorca* (2000-2013), avui forma part del Grup Serra. Des del 2013, el *Menorca* és l'únic mitjà diari que apropa la informació local i dona veu als menorquins. S'ha de destacar la tasca dels seus corresponsals durant molt anys, com la realitzada per Arcadi Gomila informant sobre tot tipus de notícies d'Alaior.

A iniciativa de l'empresa Setmanaris i Revistes SL, s'ha impulsat la creació d'una nova revista local de periodicitat mensual a Ferreries. Sota el títol *D Ferreries* es vol omplir el buit deixat per la *Revista de Ferreries* (octubre de 1982 – agost de 2015). Fa unes setmanes es va repartir, gratuïtament, el número zero d'aquesta nova revista local que ha tingut molta acceptació entre els ferrerriencs.

A l'editorial es destaca la necessitat que la premsa local i de proximitat arribi a cada poble, un dels objectius que fa temps Setmanaris i Revistes SL es va fixar, i que ara han fet realitat amb la nova revista donant resposta a la petició feta per alguns ferrerriencs durant els darrers mesos.

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Ajuntament i Govern acorden construir un nou centre de dia i un nou geriàtric

Després de la proposta per part de l'Ajuntament d'Alaior de cedir una part de la parcel·la municipal situada al carrer Margalida Comas Camps al Govern de les Illes Balears per construir-hi un nou centre geriàtric i un nou centre de dia, José Luis Benejam, batle d'Alaior, Maria Antònia Pons, regidora de l'Àrea Social, Habitatge, Seguretat, Mobilitat, Sanitat Pública, Recursos Humans i Administració Electrònica i Cristóbal Marqués, regidor d'Hisenda i Urbanisme, es reuniren amb Fina Santiago, consellera d'Afers Socials i amb Juan Manuel Martínez, gerent del Consorci de Recursos Socio-sanitaris i Assistencials de les Illes Balears, per tal d'estudiar conjuntament la proposta feta per l'Ajuntament.

José Luis Benejam els traslladà la necessitat que té Alaior de comptar amb aquests dos nous equipaments, a causa de

l'envelliment de la població i de l'alta llista d'espera que hi ha per a ambdós serveis. El batle els va reiterar la disposició de l'Ajuntament a col·laborar amb tot el que faci falta.

Fina Santiago va agrair a l'Ajuntament la proposta feta. Es va arribar al preacord que la construcció d'un nou centre de dia al terreny municipal es podria començar durant aquest mandat. Ambdues administracions acordaren la posada en marxa d'un conveni per tal de començar tots els processos administratius necessaris perquè aquest projecte sigui una realitat.

D'altra banda, Fina Santiago va traslladar a l'Ajuntament que actualment, durant aquesta legislatura, no seria possible la construcció d'un nou centre geriàtric, però que es podrien començar també tots els processos administratius per realitzar-lo durant la pròxima.

En aquest sentit, el batle d'Alaior va voler també agrair la predisposició del govern autonòmic a desenvolupar aquesta proposta municipal, posant de manifest la bona voluntat dels dos governs de col·laborar en benefici de tots els ciutadans i ciutadanes.

«És una molt bona notícia per a Alaior haver arribat a un preacord amb el Govern per construir un nou centre de dia abans del 2023, i un nou centre geriàtric al llarg del pròxim mandat. Són realment necessàries aquestes dues infraestructures, ja que les existents s'han vist sobrepassades. Hi ha una gran llista d'espera per al geriàtric i per al centre de dia, i molts ciutadans que necessiten aquest servei s'han de desplaçar a un altre municipi».

Redacció

S'Àvia Corema

Per causes alienes a la nostra revista, el mes passat no vam poder inserir una làmina de s'Àvia Corema. Aquest mes, per tercer any consecutiu i a iniciativa de l'Associació de Premsa Local de Menorca, feim arribar als nostres lectors aquesta il·lustració. La làmina és obra de l'artesana ciutadellenca Sílvia Vivó.

L'Associació de Premsa Local de Menorca dona suport als costums tradicionals menorquins i es fa present entre els seus lectors amb aportacions com la d'aquest encartament amb la figura d'una Àvia Corema singular.

Creu Roja d'Alaior

Creu Roja ha entregat kits d'estalvi energètic

Més del 50% de les famílies ateses per Creu Roja es veuen obligades a triar entre comprar aliments o escalfar la seva llar.

Creu Roja Menorca ha entregat 118 kits d'estalvi energètic per reduir el consum d'energia, dels quals 15 han estat per a usuaris d'Alaior.

Aquets kits d'estalvi energètic són eines per estalviar aigua com reductors de cabdals d'aixetes, bombetes de baix consum, temporitzadors i fins i tot aïllants per a finestres i portes.

Redacció

“Roda per Lo”, nova iniciativa d’ASCEA

“Roda per Lo” és una iniciativa que neix de l’Associació de Comerciants i Empresaris d’Alaior (ASCEA) amb el suport de l’Ajuntament i la col·laboració de Sol Milanos Pingüinos, Royal Son Bou family club, agroturisme Lluçassaldent Gran, Petit Encant de Lo i Cooperativa del Camp, per donar un impuls a aquesta nova activitat orientada a dinamitzar el comerç a Alaior.

Durant la primera quinzena de març es realitzen importants rebaixes, liquidacions i promocions especials en els comerços i empreses associades destinades als clients. A més, se sortejaran més de vint premis, d’entre els quals destaquen cinc abonaments d’una nit d’hotel per a dues persones en els establiments col·laboradors.

Per cada compra realitzada, s’entrega una participació que ha de ser emplenada i dipositada en el mateix establiment dins de les bústies habilitades a posta i, d’aquesta ma-

Espai patrocinat per:
l'estalvi ètic de
Caixa Colònia

nera, entrar en els sorteig dels premis.

A més, durant la primera setmana de la promoció, es posen en circulació 2.000 bitloins, una moneda de canvi local amb un valor real de 0,20 cèntims per bitllet, amb un valor total de 400 €, que posteriorment es podran canviar en les compres realitzades durant la setmana següent, i s'augmentarà així el valor final del descompte del qual en sortirà beneficiat el client.

La dinàmica consistirà que per cada 5 € de compra, s'entregarà un bitllet de 0,2 cèntims de bitloin fins a un màxim de 5 bitllets per compra. D'aquesta manera, els clients hauran sumat bitloins durant aquesta setmana per després canviar-los durant la setmana que ve.

Poden llegir més informació a <https://www.ascealaioir.com/es/blog>.

Fanni Riudavets

Premi Donasses 2021

Un any més, tot i la difícil situació que vivim, Junts per Lô ha organitzat, per commemorar el dia de la dona, un acte públic per donar a conèixer persones que formen part del dia a dia del nostre poble i que tenen el mèrit i la valentia de realitzar tasques molt valuoses per a la comunitat.

Enguany l'acte se celebrarà al centre de cultura de Sant Diego, amb el compliment de totes les mesures de seguretat, el dia 7 de març a les 19 h i durà per títol “La lluita sanitària, més enllà de la covid-19”. La persona que ens oferirà la conferència inicial, Mila Font, és llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresarials per la Universitat de València, és delegada en la Comunitat Valenciana i la regió de Múrcia i, des del 2017 a Catalunya i Balears de Metges Sense Fronteres.

A continuació, el Premi Donasses 2021 serà entregat a una persona dedicada al món sanitari, una infermera alaiorenca, na Milagros Esbert Mascaró. Na Mila treballa a l'hospital Mateu Orfila però ha dedicat bona part de la seva vida a la cooperació humanitària dins l'organització Metges Sense Fronteres, una ONG que, des de la seva creació, ha fet arribar l'assistència sanitària tant a les zones més enfonsades del planeta com a les zones que han sofert catàstrofes naturals o conflictes armats.

Na Mila va començar com a voluntària a Nicaragua, en

temps de la revolució Sandinista; aquella experiència nova li va permetre conèixer un món que no tenia res a veure amb el nostre i aquella feina de voluntariat l'omplia i la feia sentir-se útil. A canvi, rebia tot allò que aprenia. Així fou com es va fer conscient que volia fer una tasca seriosa i açò passava, obligatòriament, per la formació. Un treball humanitari però professionalitzat.

Va decidir, llavors, entrar a Metges Sense Fronteres perquè li va semblar, com organització mèdica, una ONG amb molta rigorositat, medicament molt bona. La seva praxi professional s'ha alternat a fer feina aquí i allà. Feia estades curtes de dos o tres mesos en casos d'emergència (epidèmies de còlera, desplaçats, refugiats, catàstrofes naturals...) a diferents països d'arreu

del món.

Ara fa uns anys que ja ha deixat la primera línia humanitària i treballa a l'Hospital Mateu Orfila, a l'URPA (Unitat de recuperació post-anestèsica) però no va dubtar gens en acceptar tornar a incorporar-se a l'UCI durant aquesta pandèmia per atendre els malalts COVID.

Esteim molt contents i agraïts que hagi acceptat ser dipositària d'aquest reconeixement.

Per acompanyar-la, ja sigui presencialment o a través de la xarxa, us hi esperam a totes i a tots!

Miquel À. Marquès

Fotografies: Lluccassaldent Gran

Lluccassaldent Gran, un nou agroturisme a Alaior

Des de fa pocs mesos Alaior compta amb el nou agroturisme de Lluccassaldent Gran. Hem parlat amb els seus gerents, Cristina Fernández i Germán Muñoz, perquè ens expliquin com s'inicia el projecte i quina és la seva oferta turística.

Lluccassaldent Gran és propietat d'Antoni Palliser, reconegut empresari alaiorenc que, des de feia temps tenia pensat reformar el lloc per donar-li un altre ús. La seva estima pel món del camp i per la seva finca fa que cada matí vagi a Lluccassaldent Gran, es reuneix amb en Germán per debatre les millores a fer a les seves instal·lacions i abans de partir a casa passeja pels seus camins privats.

Les circumstàncies van voler que Antoni Palliser conegués en Germán i en Cristina. Són una parella de Sant Lluís, que, provinents del món del turisme (ell propietari d'un restaurant, ella del món dels guies turístics i de l'hosteleria), es van plantejar un canvi de vida total deixant enrere les seves feines i la seva casa per aventurar-se a gestionar aquest nou establiment.

Després d'un temps de planificació i d'obres, a final de l'estiu del 2019 es van acabar les obres i es realitzà la decoració dels diferents espais de l'agroturisme amb l'ajuda de Teresa de L'Orangerie. Els nous gerents s'instal·laren en el lloc l'octubre de 2019 canviant així la seva residència a Alaior i, després d'un hivern intens, van obrir les portes al públic el 15 de juny del 2020. Sens dubte va ser una primera temporada amb molta incertesa a causa d'una obertura des de zero en ple any de la pandèmia.

Els serveis que s'ofereixen

Lluccassaldent Gran compta amb una extensió de 100 hectàrees, hi trobam un espai dedicat als edificis de l'agroturisme, una plantació de 800 oliveres i 7.000 ceps i una extensió de terrenys adequats amb camins privats per fer senderisme o anar amb bicicleta. El vi que elaboren des del 2011 és per a consum propi, mentre que l'oli d'oliva que fan a la mateixa finca, a part de servir-se en el restaurant als seus hostes, és comercialitzat sota la marca Lluccassaldent Gran i es pot adquirir en diversos establiments comercials de l'illa.

Un dels seus principals valors, a més d'estar situat al bell mig de la natura, gràcies a la seva altitud, són les grans vistes cap a la costa i la vista panoràmica d'Alaior.

L'establiment compta amb 12 habitacions amb una capacitat per a 24 persones adultes. Totes les habitacions estan ben equipades i tenen una decoració molt ben integrada, cuidant el més mínim detall. Els clients poden gaudir de dues zones de terrasses i dues piscines. A més, Lluccassaldent Gran es comunica amb Lluccassaldentet, una casa rural amb piscina privada, amb capacitat de 8 persones destinat per a famílies o grups i que es gestiona conjuntament amb l'agroturisme.

Els clients disposen de tot un seguit de serveis complementaris, des d'un taller de cuina, sessions de ioga, un bany de bosc on descobrir les sensacions de la natura, realitzar excursions a cavall dins la pròpia finca (servei en col·laboració amb Rutes Son Bou) fins a gaudir de les estrelles a la nit amb empreses especialitzades com Polaris Menorca, entre d'altres professionals certificats.

Cristina ens conta que l'any passat van impulsar el "Weekend experience", un producte a través del qual els menorquins van gaudir d'alguns d'aquests serveis combinats segons el cap de setmana en què el contractaven.

Per dinamitzar l'ocupació de l'agroturisme brinden descomptes per als residents i es poden contractar abonaments en forma de regal. Durant l'estada ofereixen un berenar bàsicament amb productes menorquins i de la pròpia finca: formatges artesans, ous frescos de les seves gallines, ensaïmades elaborades a Alaior, embotits locals i forans, i fruites i verdures del seu propi hort.

Opten pel producte local i de quilòmetre zero. Per açò aquest mes de març, a més de continuar amb el conreu de l'hort, habilitaran un nou espai amb la sembrada d'una seixantena d'arbres fruiters.

Una novetat és oferir als clients servei de restaurant tot el dia. L'any passat servien un pícnic o un lot de barbacoa al migdia i obrien el restaurant només per sopar i berenar, però enguany contractaran més personal per poder oferir servei als hostes durant tot el dia. I encara que ja tenen una carta atractiva amb plats de qualitat, aquesta temporada inclouran nous plats que delectaran els comensals més exigents. Un altre servei serà el de sopar per a clients externs, sota reserva, condicionat a la disponibilitat de taules.

Veient els bons espais de què disposen, s'entén que s'hi puguin realitzar noces, convits i altres esdeveniments. Tenen una zona verda on realitzar les noces, així com instal·len una carpa desmuntable en una gran era on realitzar convits i grans reunions.

Una altra oferta són els productes artesans i gastronòmics elaborats a l'illa que poden ser adquirits en la recepció. A més, els clients poden gaudir gratuïtament de l'ús de bicicletes per anar per tota la finca i d'uns espais adequats amb jocs de taula, billar, futbolí, tennis de taula, sauna i, amb un cost addicional, es pot gaudir d'un bon massatge o tractament.

Un dels esdeveniments en el qual treballen és en el congrés de Hats&Horses, que es realitzarà els dies 27 i 28 de maig a Llucassaldent Gran amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Alaior, i els dies 28 i 29 al Club Hípic d'Alaior i a l'hipòdrom del Ram a Ciutadella, respectivament.

L'oferta de l'agroturisme la realitzen a través d'Instagram i Facebook, llocs on es mou molta gent i on es visualitzen els viatges realitzats pels clients. Tenen molts seguidors de Madrid, Menorca, Barcelona i Mallorca, bàsicament. L'any passat van tenir la col·laboració d'*influencers* a l'hora de donar-se a conèixer.

Las reserves es realitzen de forma directa per correu electrònic i telèfon, i a través del seu web majoritàriament; després a través de Booking, Expedia i petites agències de viatge. Els seus clients són bàsicament espanyols i uns pocs estrangers (francesos, anglesos i italians, entre d'altres).

La temporada del 2021 segueix essent una incertesa per a aquesta parella que posa tot el seu interès per satisfer els seus hostes, fent-los sentir com si fossin a casa seva i atenent-los en tot el que necessiten durant la seva estada.

Podem dir llavors que Llucassaldent Gran és un agroturisme de referència a l'illa, amb un entorn natural on gaudir del paisatge de Menorca i d'unes vistes espectaculars, un lloc que permet trobar tranquil·litat, tot i que a la vegada permet fer activitats i experiències noves i rebre un seguit de serveis diferenciats.

Estrena bus!

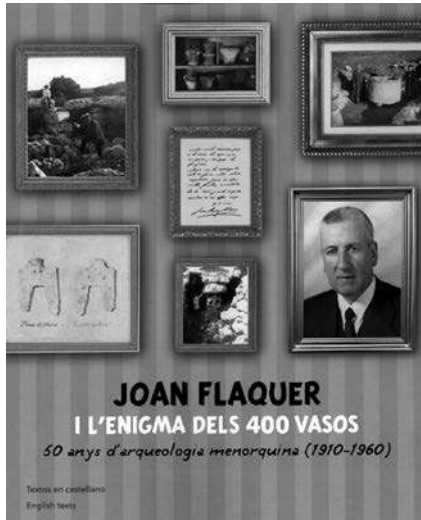
DESINFECCIÓ CONSTANT AMB PRODUCTES
HIDROALCOHÒLICS I DESINFECTANTS AUTORITZATS.

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE MOBILITAT

Miquel À. Marquès

Joan Flaquer i l'enigma dels 400 vasos

Durant el darrer any, el Museu de Menorca ha posat a l'abast dels menorquins una exposició temporal realment interessant: "Joan Flaquer i l'enigma dels 400 vasos".

El seu protagonista és Joan Flaquer Fàbregues (1877-1963), que va ser notari d'Alaior durant uns anys i un dels pioners de l'arqueologia menorquina. La seva importància

ha tingut difusió a partir del catàleg i l'exposició, resultat d'un treball realitzat des del Museu de Menorca durant els darrers quatre anys.

El punt de partida va ser la donació de Juan Luis Ydoate Flaquer, net del notari, el juny del 2017 de 3.000 objectes històrics i arqueològics, la major part dels quals són prehistòrics, romans i islàmics trobats a Menorca. A més conté una col·lecció de monedes i una gran quantitat de documents manuscrits.

Joan Flaquer va ser notari de professió, però en el món de l'arqueologia va ser comissari insular d'excavacions arqueològiques, president del Patronat del Museu Provincial de Belles Arts de Maó i president de la Subcomissió de Monuments de Menorca.

Des del Museu de Menorca es va descobrir que una gran part dels vasos prehistòrics d'aquesta col·lecció privada, gairebé un total de 300, provenen d'un hipogeu (o lloc d'enterrament) situat al lloc de sa Mola d'Alaior.

La major part d'aquests vasos, que pertanyen al talaiòtic final (segle II a. C.), són d'un tipus únic i exclusiu de Menorca: el vas de fons alt, relacionat amb finalitats rituals i simbòliques.

A l'exposició s'explica com Joan Flaquer mai no va publicar els resultats de l'excavació. Davant aquest fet, un equip d'arqueòlegs del Museu de Menorca va realitzar investigacions i una intervenció al jaciment a partir d'una carta de 1917 de Flaquer a Antoni Vives Escudero, qui hi va col·laborar entre 1915 i 1920, on apareixia un croquis amb el lloc del dipòsit dels vasos, a l'exterior de l'hipogeu a sa Mola.

L'equip d'arqueòlegs format per Montserrat Anglada, Octavio Pons i Bruno Parès va localitzar l'hipogeu, en va fer una fotogrametria completa per realitzar-ne el modelatge 3D i una reconstrucció hipotètica de com era l'hipogeu.

També van realitzar un sondeig arqueològic bé al davant de l'hipogeu, on van descobrir la troballa excepcional d'uns 50 vasos prehistòrics més en bon estat de conservació,

acompanyats de restes d'ossos d'animals, principalment cabra o ovella i porc.

Sa Mola seria un santuari dedicat a alguna deïtat, possiblement la deessa púnica Tanit, i aquest dipòsit de vasos formaria part dels rituals funeraris vinculats als enterraments en calç disposats dins l'hipogeu. Aquest tipus de pràctiques són molt comunes a altres indrets del Mediterrani, tot i que a Menorca és la primera vegada que es documenten.

El catàleg dedicat a Joan Flaquer ens apropa a la seva biografia, a les singularitats de les peces de la col·lecció Flaquer, l'excavació realitzada a sa Mola, la importància de la col·lecció de monedes, els documents manuscrits que pertanyien a Joan Ramis, la relació entre Joan Flaquer, Margaret Murray i Julio Martínez Santa-Olalla i el catàleg dels objectes rebuts.

A l'exposició, a més de poder gaudir dels vasos de fons alt, de fotografies sobre excavacions en diversos jaciments de Menorca, s'han pogut veure les monedes, un despatx de l'època i la resta de peces col·leccionades per Flaquer, d'entre les quals algunes va ser trobades tant a Alaior com en el seu terme municipal.

pintura - retolació - pladur

J. Buils

rotulosbuils@gmail.com

636114882

Redacció

Construccions Joan A. Florit

Construccions Joan A. Florit SL es va fundar l'any 1989. En Joan Antoni Florit Andreu, després de fer uns anys de feina en altres empreses, es decidí a muntar el seu propi negoci de construcció.

Ell, en un principi, treballà amb oficials i peons de confiança del ram.

Des del començament es dedicà a obres noves i a arranjaments d'habitatges malmesos pel temps que a poc a poc es van degenerant. Avui, s'ha convertit en una empresa familiar dirigida pels seus fills Toni i Óscar, amb en Joan ja jubilat i de simple conseller. A més, i amb l'ajut d'uns 5 empleats, entre tots componen una empresa moderna de construcció, que ha aconseguit un cert prestigi per la seva bona manera de fer i l'amabilitat en el tracte amb els clients, que a poc a poc van confiant en la seva serietat i també —i sobretot— en la qualitat de les seves construccions.

Per parlar de la seva constructora, ens hem reunit amb els dos germans Florit que ens expliquen les diferents tasques que desenvolupa l'empresa.

A més dels clàssics treballs d'obra nova, ajuden a renovar aquell bany o aquella cuina que està en mal estat, canviar una vella banyera per un modern plat dutxa, canviar finestres velles, eliminar un envà, pintar o restaurar totalment una casa en mal estat. Sigui una feina d'un dia o la construcció d'un xalet durant un any.

Feines verticals i en alçada

Un dels motius que ens ha empès a mantenir aquesta conversa és que —segons ens expliquen els dos germans— Construccions Joan A. Florit SL estan capacitats per fer feines a façanes, terrats i penyals que per la seva forma o alçada tinguin un accés difícil.

És una manera molt més econòmica i ràpida per fer una feina que muntar una bastida o llogar un elevador. Les tècniques d'accés amb cordes són eficients i segures.

Poden pintar façanes, mitgeres o cels oberts, fer feines de neteja, consolidació de paraments verticals, reparació d'estructures, ajuda a lampistes per arreglar avaries, o fins i tot arranjant un llum a dalt d'una antena de telecomunicació a més de quaranta metres.

En els llocs on l'accés fa difícil accedir-hi fan treballs en vertical penjant de dues cordes. Antigament aquests tipus de feines es feien amb bastides (*andamios*) sense gaire normatives. Ara, aquest tipus de feines en vertical està homologat, amb tota casta de prevenció de riscos laborals.

Devers l'any 2012-13 en Toni entrà en contacte amb "s'esport de s'escalada". A partir d'açò descobrí uns sistemes de feina per accedir a llocs complicats penjat d'una corda. Va pensar que si li sortien aquests tipus de feines es plantejaria treure's el títol de tècnic en feines verticals.

El 2015 el Centre Cultural demanà pressupost per pintar les façanes exteriors. La façana posterior no es podia fer amb grua ni amb una bastida. En Toni va decidir que si els

donaven el treball es trauria el carnet per poder fer la feina de pintar amb el sistema vertical.

Va assistir a un curs a Barcelona de quatre dies de teòrica i pràctiques a una nau industrial. El cinquè dia, examen teòric i pràctic i en aprovar ja va poder fer la feina a plena satisfacció. El 2017 n'Óscar també es va treure el mateix carnet per treballar en feines de tipus vertical.

Les feines verticals amb corda, a Menorca, solen consistir majorment en pintura a parets mitgeres o cels oberts d'edificis alts als quals és molt difícil accedir pels sistemes tradicionals. Manteniments de canonades i petites reparacions que seria més costós fer-ho amb bastida o grua, o que directament és difícil d'arribar-hi.

És perillós? Els dos germans opinen que, amb la seguretat amb què es munta, no és perillós, tot i que sempre hi ha un risc, però creuen que hi ha moltes altres feines menys segures.

Tot el sistema de cordes, aparells i mecanismes són d'allò més segur si es fa segons la més estricta normativa. Per produir-se un accident possiblement hauria de ser per un error humà. Els únics problemes que han tingut durant tots aquets anys han estat amb abelles i vespes, que no han anat més enllà d'acabar la jornada laboral amb unes quantes picades, per haver-se apropiat al seu niu sense ser-ne conscients.

La tècnica està pensada per suportar un pes de 1.000 quilos. Normalment només en suporta un màxim de 100, entre el pes de l'operari i les eines que tenen enganxades. De fet, els germans diuen que, fins i tot al principi de començar amb les feines verticals, alguns dies van fer proves amb el seu pare en Joan, que va provar de penjar-se en alguna ocasió.

Certament són feines d'alguna manera innovadores i que faciliten aquells treballs que fins fa un temps eren molt difícils de dur a terme. Ara, amb aquestes tècniques, el treball es pot realitzar amb més seguretat, acurçant el temps i facilitant-ne la realització, cosa que redunda que el preu sigui relativament més barat.

Com ja hem dit més amunt, aquest ha estat el motiu d'aquesta trobada amb els germans Florit Mascaró que molt amablement ens han atès i explicat tot aquest procés que la seva empresa ja fa un temps que du a terme. La conversa ha esdevingut molt amena i gratificant, ja que és interessant copsar les idees que aporten les noves tecnologies engendrades per joves empresaris disposats a "tirar endavant" amb el màxim d'il·lusió i visió de futur.

Moltes gràcies Toni i Óscar.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS
Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Anselm Barber Luz

Sant Diego Vell, 29: mirall de decadència

En ple nucli antic, en un dels carrers amb més idiosincràsia local, una casa que qualcú hauria d'estimar resisteix a dures penes, cada dia més ferida. Abandonada des de fa anys, sense cap manteniment. Tot i les queixes dels veïns que temem ser víctimes d'algun despreniment accidental. La junta entre la paret frontal i la teulada es veu trencada des de fa anys. El voladís i la canal se sustenten en aquesta part que sembla que vol fugir de la casa cel amunt, avançant-se a l'ensorrament, deuen estar espantats de veure el patiment pel deteriorament interior.

Les finestres i portes són tota una mostra de com contribuir al paisatge urbà de poble ben cuidat. En fi, un exemple d'allò que no hauria de ser. Alguns d'aquests veïns han advertit l'Ajuntament, però res.

Fa cantonada, podria tenir moltes habitacions amb finestres. Està en una posició elevada, té bones vistes per darrere. L'orientació i la llum que rep la converteixen en un immoble interessant. Però es mor, agonitza des de fa dècades. Una llàstima en un poble molt mancat d'habitatge.

I quan t'assabentes que dues terceres parts de la casa són de l'Ajuntament i que l'altra part fa anys que reclama

algun tipus de solució però que topa amb un Ajuntament que diu: ai! açò és molt complicat... Home, deu ser més senzill que fer una piscina, no? Llavors t'avergonyeixes de la impotència de la Sala per enfrontar la realitat del nostre poble.

Té 134 m² de superfície, té un petit hortet darrere. Les normes del Pla general permeten un aprofitament del 70% de la parcel·la i tres altures, és a dir, uns 279 m² de sostre, a uns 50 m² per apartamentet surten uns 5 habitatges petits ideals per a persones que viuen soles o famílies de dos.

Sembla que a Alaior no hi hagi persones que tinguin aquesta necessitat. No hi deu haver homes i dones sols que no poden pagar segons quins lloguers. No hi ha famílies monoparentals a qui els costa arribar a final de mes per culpa del lloguer. No hi ha necessitats d'habitatge d'emergència social. A Alaior no hi ha res d'açò perquè els governs municipals ho han esborrat del seu ideari. Vivim en un poble magnífic, al màxim de flors i violes, d'anuncis i propagandes, però amb poca, molt poca consciència de la realitat. I encara amb manco capacitat de manejar la vida de veritat des del nostre Ajuntament. Fa temps que vaig concloure que el poble sobreviu cada vegada pitjor a pesar de la Sala, que es dedica més que res a consumir els recursos de tots en prioritats de polítics que cerquen professionalitzar-se d'entabonar els ciutadans.

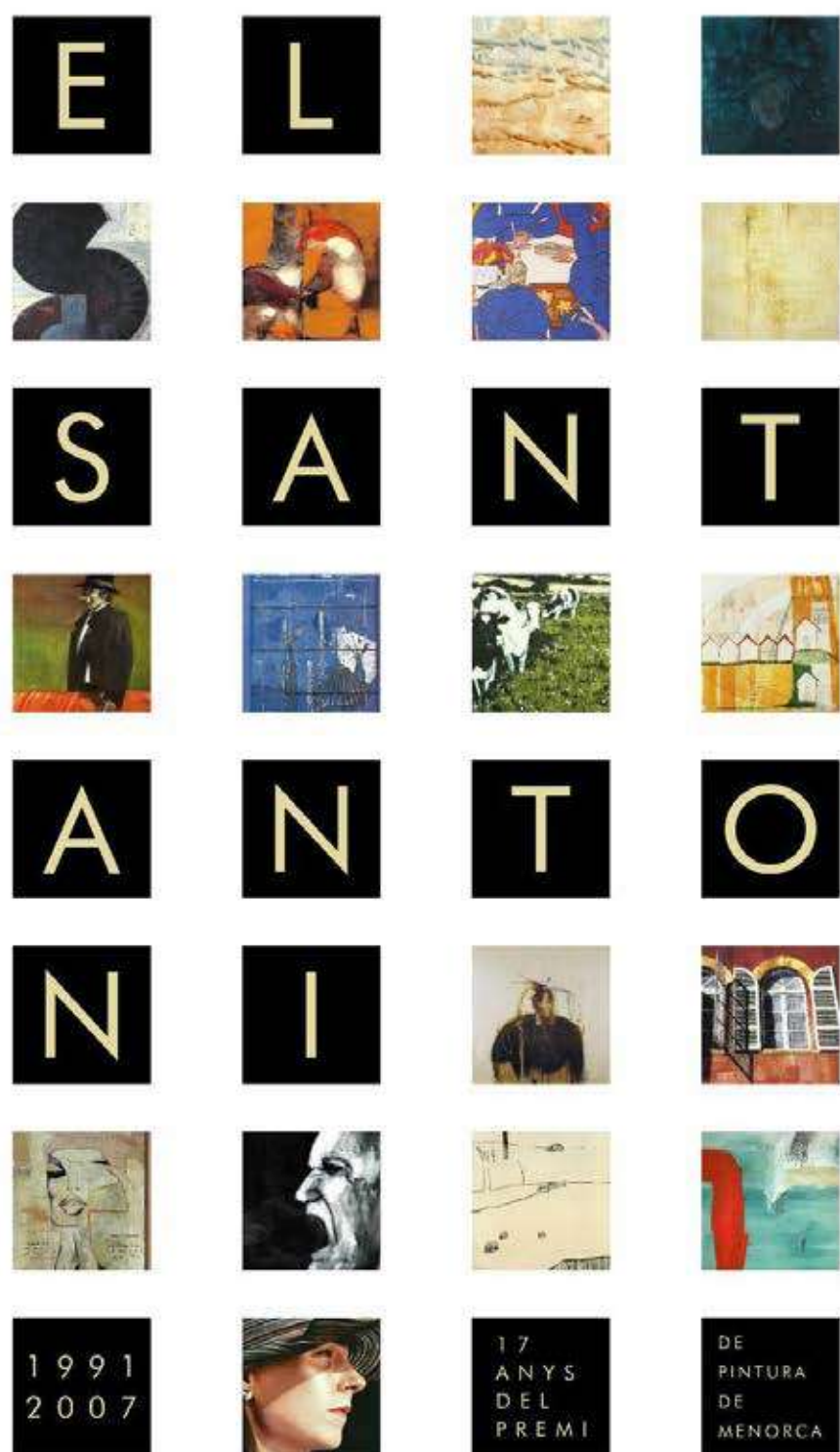
Aquesta casa ha vist passar el boom immobiliari, la crisi del 2008, la manca de promocions d'habitatge dels darrers anys, i veurà passar el sofriment causat per la pandèmia en centenars de famílies amb (o sense) un habitatge car i dolent.

Estimada casa esper que qualche dia et puguis independitzar de la llosa del nostre Ajuntament. Que si més no et donin l'oportunitat de tornar a ser útil a gent que sí et desitja. Si jo pogués t'ajudaria, no és difícil, es tracta que l'autoritat arribi a un acord amb el propietari de la tercera part i després t'alliberi venent-te o cedint-te a qualche constructor que rejoyeneixi els teus murs i la teva ànima perquè puguis acollir alguns dels que t'estimarien justament.

L'Ajuntament anuncia 400 habitatges socials en parcel·les de calcs altres i no n'ha fet 5 a ca seva.

Fitxa cadastral de l'immoble

CIUTADELLA DE MENORCA - SALA EL ROSER - DEL 16 DE GENER AL 20 DE FEBRER 2021
 MAÓ - SALA SANT ANTONI - DEL 27 DE FEBRER AL 27 DE MARÇ 2021

NO ORGANITZA

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
SERVEI D'ART I CULTURA

MENORCA
TALAIÒTICA

HI COL·LABORA

Bankia
Fundació
SALICRÚ

Ajuntament de
Ciutadella de Menorca

EL ROSER

Ajuntament de Maó - Maier

MENORCA
Inis

Redacció

Febrer

Jazz & Blues al Convent

L'Ajuntament ha organitzat per als mesos de febrer i març el 2n Cicle d'Hivern de Jazz & Blues a la Sala de Cultura Sant Diego, una programació que l'any passat ja va comptar amb una gran acceptació per part del públic. El cicle inclou quatre interessants propostes musicals de caràcter íntim i acollidor: Jazzlab, Guiem Pons Trio, La Dolce Evita, i Jazz a les Fosques. Tots els concerts són d'entrada gratuïta.

Va començar el 20 de febrer amb el grup Jazzlab, format pels músics Tilman Nijares (piano), Óscar Ortiz (trompeta) i Larry del Campo (baix), amb un repertori basat en temes clàssics i contemporanis.

El dia 27 va actuar, dins aquest mateix cicle de Jazz & Blues, el conjunt Guiem Pons Trio, format per Guiem Pons, bateria; Lluís Gener, contrabaix; i Pere Arguimbau, guitarra. El concert va convocar un nombre públic que va ocupar totes les places disponibles i va poder gaudir del virtuosisme dels tres músics en una interpretació plena de compenetració i de complicitat.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

El 7 pecats capitals, exposició a Gràcia

El dia 26, a la capella de Gràcia, es va inaugurar l'exposició "Els 7 pecats capitals" organitzada per l'Ajuntament i comissariada per Carles Giménez. Es tracta d'un projecte de gran interès que, dividit en quatre mostres dedicades als diferents pecats, mantindrà la seva presència fins al mes de desembre. En aquesta primera ocasió les obres exposades estan dedicades a la supèrbia i es podrà visitar fins al 4 d'abril de dimarts a diumenge de 18.30 h a 20.30 h.

Els pecats han estat presents en l'art de totes les èpoques, des d'El Bosch fins a Tracey Emin o Miquel Barceló, i en diferents cultures, des d'Egipte fins a la Xina. De vegades s'han entès com a una transgressió de la llei divina (cristianisme) i en altres com un obstacle per a la superació de l'ésser humà amb implicacions morals (humanisme). La seva percepció ha variat, però al llarg dels temps i avui hi ha pecats que no tenen la connotació negativa que tingueren fa tan sols setanta anys. Aquest cicle d'exposicions vol convidar el públic a revisitar els pecats capitals des d'una òptica contemporània mitjançant les obres de tretze artistes menorquins.

De tots els pecats, la supèrbia és considerat el principal, aquell del qual es deriven la resta. En el cristianisme és el pecat original, el d'Adam i Eva en desobeir Déu. És per això que la supèrbia obre el cicle amb la participació de Macià Florit (vídeo), Pau Garriga (escultura), François Perri (fotografia) i Jean Macalpine (fotografia).

Macià Florit (Ciutadella, 1990) incideix en la vanitat i presenta una obra relacionada amb les xarxes socials, allà on aquest pecat és percebut fins i tot com una virtut. François Perri (París, 1954) ens presenta fotografies de la sèrie "Tropisme nocturn" on dones atives i orgulloses es dissolen en l'entorn. L'escultura "Escala plegable" de Pau Garriga (Alaior, 1986) ens remet a la idea del superb, aquell que creu estar per damunt dels altres sense estar-ho (com hi està el sobirà). Per últim Jean Macalpine (1953, Lancashire, Regne Unit) tracta, amb les seves fotografies de parets velles i malmeses, la humilitat, antídote de la supèrbia.

Acompanyament digital a la Biblioteca

Des de la Xarxa de Biblioteques de Menorca s'ha posat en marxa el Servei d'Acompanyament Digital amb la participació de 4 biblioteques en una primera fase pilot, entre les quals hi ha la del nostre municipi. Qui vulgui gestionar el correu electrònic o els seus arxius al núvol; organitzar una videotrucada; consultar o tramitar amb l'Administració electrònica; utilitzar aplicacions i no sap bé com fer-ho... només ha de demanar cita a la Biblioteca i un formador-facilitador l'atendrà de manera gratuïta. En un món cada vegada més digitalitzat tothom té dret a accedir-hi en igualtat d'oportunitats. Aquesta és una de les funcions primordials de la Biblioteca.

Plantada d'arbres pels escoltes

Amb motiu de la celebració del 50è aniversari de l'entitat a l'illa, els escoltes de Menorca van organitzar una sembrada d'arbres de diferents espècies durant el cap de setmana del 20 al 21 que, en col·laboració amb els ajuntaments respectius, es va dur a terme a diferents municipis. A Alaior en concret, el dia 21, els escoltes van sembrar cinc arbres a la zona verda que hi ha davant es Pouet, que en els darrers anys havia perdut una bona part d'exemplars i no havien estat reposats. Una iniciativa excel·lent en l'educació ambiental i el foment del respecte per la natura.

Alaior viu un Carnaval 'en línia'

L'Ajuntament d'Alaior va preparar un programa de carnaval que es va viure totalment "en línia" a partir de diferents activitats que es van dur a terme a través de les xarxes socials municipals. Un taller de màscares, un contacontes, la retransmissió del testament de Bernat Figuerola, i una de molt especial que va ser l'única "presencial", un cercavila amb el protagonista del carnaval alaiorenc: en Bernat Figuerola, que enguany estava en plenes facultats. Figuerola va recórrer tots els carrers del poble perquè tothom el pogués veure des de portals, balcons i finestres.

El testament d'en Bernat Figuerola

Enguany és un any tan estrany que vam tenir l'oportunitat de veure en Bernat Figuerola en plenitud de facultats, primer rodant per tots els carrers d'Alaior per saludar tothom, i després redactant el seu testament amb els notaris, en directe pel canal de Youtube de l'Ajuntament.

Després d'una bona estona de preparar les seves últimes voluntats, el van cridar del Centre de Salut d'Alaior per anar a posar-li la segona vacuna, i aquest any no es va morir!

Com molt bé va dir ell: 'Com que carnaval no n'hi ha, as funeral ningú no hi assistiria. Seguiré vivint sense ferida, i desig a tothom de tot cor que tingueu molts anys de vida'.

El nou pla estratègic de la Cooperativa San Crispín

La manera en què es produeixen els aliments, allò que consumim i la quantitat que es malbarata es vincula profundament amb la salut de les persones i amb la salut del planeta. Els sistemes alimentaris tenen impactes en tota la cadena de subministrament, des de la producció, passant pel processament i distribució, fins al consum i tractament de les sobres; tant des del punt de vista ambiental i del benestar de les persones, com des de la vessant social, cultural, ètica i econòmica.

Decidir i actuar en conseqüència cap a l'optimització de la salut humana i la sostenibilitat ambiental territorial i del planeta és una qüestió de presa de consciència col·lectiva. Els aliments, com a punt neuràlgic de sistemes de consum, poden seguir actuant com una amenaça mundial, o bé esdevenir el motor cap una transformació local i global del model alimentari.

Davant l'oportunitat sense precedents de desenvolupar sistemes alimentaris millors per a les persones i el medi ambient, des de San Crispín volem enfortir el nostre compromís amb el desenvolupament econòmic i social locals. Creim amb la necessitat de reforçar el vincle entre el sector de la producció i la societat consumidora i en la necessitat de fer-ho visible, per impulsar de manera col·lectiva el canvi en el model de consum.

En aquest sentit, volem optar per reforçar la nostra posició com a iniciativa de consum que, més enllà de ser una superfície on comprar aliments, emfatitza els valors de l'agroecologia i la sobirania alimentària, prioritzant els beneficis socials i l'accessibilitat de tota la població a aliments de qualitat. Volem oferir un espai de

reflexió, per construir una comunitat crítica i compromesa amb la salut planetària.

És per açò que hem plantejat **un nou pla estratègic**, que recull objectius i accions concretes en relació a diferents potencialitats per donar resposta als canvis de l'entorn actual i que passaran **pel retorn del valor dels aliments quant a salut, producció agroecològica i gastronomia, la lluita contra el malbaratament alimentari, la reducció dels residus inorgànics innecessaris, especialment els plàstics i per últim, la mobilització dels consumidors**. La població diana principal del projecte seran les persones consumidores; sense deixar de banda altres grups d'influència que de manera estratègica contribuiran a assolir la finalitat de les intervencions, com són: el col·lectiu de les persones treballadores, els socis i els voluntaris de la cooperativa, el sector de la producció alimentària local, les entitats menorquines que treballen per assolir els mateixos objectius que nosaltres i els visitants, fidelitats de la temporada turística. Us apuntau al nostre repte?

Jaume Tanus

D'Herodes a Pilat

Segons diuen, tothom aprèn de tothom. I ja hi ha hagut tantes i tantes generacions en aquest món que, teòricament, tots hauríem de ser veritables savis. Però, a vegades pens que cada generació el que aprèn en primer lloc és allò dolent i no el que és bo de l'anterior generació. I, encara que em sap greu, tenc por que sigui així. És clar que no se sap amb certesa —però se sospita— on es troba el nostre planeta quant a vitalitat i regeneració; no obstant açò, el que sí sabem és que se cerquen a marxes forçades nous hàbitats per a la humanitat a l'exterior del planeta. Aquest tema ja el va avançar, poc temps abans de morir, Stephen Hawking, en el sentit que a la Terra li quedava més bé poc temps de vida, i que era qüestió de fer caminet a la recerca d'altres indrets on el ser humà pugui seguir... fent de les seves. Fent de les seves ho he afegit jo, sense ser cap savi. Però ell que ho era tant segurament pensaria el mateix.

En una paraula, que la humanitat, ben segur, ha anat sempre d'Herodes a Pilat, i ens han fet creure el contrari, o sigui, que prosperàvem més i més cada dia que passava. I,

Quines coses...

certament, era allò que els nostres ulls mortals veien i la consciència admetia. I açò que des del principi dels temps, en el paradís terrenal, quan vàrem mossegar la punyetera poma per primera vegada, ja es va poder saber que la nostra era una espècie que tenia el mal més gran, el de l'ambició. I allò de voler ser com déus era i és temptació que ha durat i que ben segur durarà mentre hi hagi vida, vida que per altre costat no és vida ni és res. Perquè la vida estava feta simplement per viure-la (= felicitat), i nosaltres, els humans, hem aconseguit totalment el contrari. Aquella cosa que era, i és, el do més gran, i que es tracta ni més ni manco del més bell regal, hem estat capaços de convertir-la en allò que es diu un captiveri; a base de lleis, normes, religions, calendaris... I d'aquella primera poma de la serp, allà al paradís, ens hem arribat a menjar fins i tot el capoll. I així tenim ara aquesta nostra gran creguda i segadora saviesa, de la qual ni l'ésser més vil entre el regne animal mai no en tindria ni la més mínima enveja.

Enrique Cuadra

República: sentiment i raó

Quan Pérez Galdós amb Pablo Iglesias i el Dr. Esquerdo, el 1910, van aconseguir les primeres actes republicanes-socialistes al Congrés, Madrid va ser el dic de les Espanyes. El meu avi Ruperto va ser el primer batle republicà de Tudela, partit que va fundar el 1917. Fa 90 anys el meu oncle Aquil·les va proclamar la II República el 14 d'abril a Tudela. I don Manuel Azaña segueix sent l'únic cap d'Estat democràtic d'Europa les restes del qual no descansen en sòl patri. I encara que Felip VI acudeixi a la Biblioteca Nacional a retre homenatge a la memòria d'Azaña, com ho van fer els seus pares en visitar la senyora Dolors Rivas-Cherif a Mèxic, aquest gest simbòlic no és suficient. La qual cosa no esgota les raons sentimentals per les quals soc republicà.

Perquè són les raons, molt més importants. Com a demòcrata, quan els principis que inspiren la ideologia descansen en la trinitat revolucionària francesa de llibertat, igualtat i fraternitat, ningú no hauria de posar en qüestió la sobirania del poble, per decidir la seva forma de govern, el seu règim polític, la seva forma d'estat. Avui la societat espanyola és diferent. La immensa majoria no va votar la Constitució del 78. Ignorar-ho és un error. Per tant, seria lògic abordar-ne la reforma o substitució. Res repugna més a la raó democràtica que el dret successori en la prefectura de l'estat que sustenta la doctrina dinàstica de la monarquia. Avui, quan els escàndols de corrupció de Joan Carles de Borbó sacsegen l'opinió pública, al marge de la seva trajectòria judicial, es fa més evident el replantejament d'aquesta com a institució. Un cop més, la defensa dels Borbons en demostra la debilitat dels arguments com a base de l'estabilitat política, quan no la falsedat. Però davant d'un parlament, com a institució bàsica de la nostra democràcia, l'opció d'una república presidencialista, com propugna el Sr. Iglesias, és el somni dels autòcrates. La pandèmia ha demostrat que les estructures polítiques de l'estat de les autonomies s'han deteriorat. I, d'altra banda, l'estat mateix, en la seva integritat territorial, element nuclear decisiu, ha estat qüestionat a Euzkadi, primer, i Catalunya més tard. La fórmula federal en una república parlamentària s'imposa, en la perspectiva del dret internacional. I encara que la capacitat dels nostres polítics per arbitrar una sortida estigui qüestionada, els partits polítics són eines absolutament necessàries per estructurar la democràcia.

És clar que per proclamar la república serà necessari obrir un període constituent, per procediments pacífics. Caldrà esperar el moment; aquest no ho és, Sr. Echenique: vostè no pot arrogar-se la representació dels republicans. Vostè no és Ortega i Gasset. Però fins i tot si es vol modernitzar la monarquia caldrà fer una proposta legal i viable. La major dificultat està en la mateixa Constitució actual, en el seu article 168; li diuen procediment reforçat, quan en veritat vol dir un bloqueig insalvable. Només la seva supressió, amb el mètode de l'article 167, podria evitar-ho. I aquest procediment també seria aplicable si es volgués mantenir el mateix règim de monarquia parlamentària, quan es vulgui revisar el títol preliminar, quan la línia successòria de l'article 57 hagi d'eliminar la prevalença del sexe masculí, quan es vulgui privar les forces armades de l'exclusivitat de la defensa de la integritat territorial de l'article 8, o que la inviolabilitat de rei, en l'article 56.3, es circumscriu exclusivament als actes confirmats pel govern. Per no esmentar un canvi en la Llei electoral, en l'organització del poder judicial, o en la separació de l'església i l'estat. En qualsevol d'aquests escenaris, i en alguns altres, caldrà consensuar. I el PP serà necessari. I caldria aprendre de la història constitucional americana: les esmenes es fan després d'anys de deliberació. Cal descartar els riscos d'una dictadura. I la presència de VOX és més que inquietant.

Jordi Odri

Contenidors

Un vell remena un contenidor cercant alguna cosa de profit, potser menjar; un jove crema un contenidor, sortint i desmarcant-se d'una marxa per la llibertat d'expressió.

En el fons hi ha una relació i potser unes quantes coses més: els fills d'una triple, o única i continuada crisi, que s'han criat en la falta de sortides i de perspectives vitals, enmig d'una societat que sobrevalora el consum.

Probablement tot això hi és i també l'aprofitament de delinqüents habituals per pescar en aigües remogudes, la presència de provocadors, d'infiltrats amb interessos contraris a la democràcia. Però per sobre de tot sobrevola una sensació de descontent profund, a què hi hem de sumar l'energia vital pròpia de la joventut. Hi ha futur? Quin és? Necessiten explicacions.

I què opinar de fets tan confusos, sobre els quals és tan fàcil donar-ne respostes superfcials...

En primer lloc, l'espoleta és el dret irrenunciable a la lliure opinió. O sigui, defensar el dret a dir ximpleries per així salvar les lliures opinions de coses brillants. Defensem, per tant, el dret que tu diguis que em vols fer callar, i fins i tot matar-me, per poder preservar el meu dret a negar el teu discurs.

En segon lloc, comprendre no vol dir compartir o estar d'acord. Un pot comprendre la violència i ser absolutament contrari a ella; entendre un discurs però pensar que la solució va per una altra banda. Uns poden pensar que com pitjor, millor; fins que tot esclati. D'altres pensen en una nova manera d'organització, que podria ser més col·laboradora, més de compartir, tant la feina com els béns o l'espai.

Res no és fàcil i encara més si hi sumem les situacions de tensió que provoquen les inevitables mesures per la pandèmia.

El FMI (Fons Monetari Internacional), gens sospitosos d'idees igualitàries, ja té calculat el nivell de pèrdua, el de descontent, tant per ara com per després de la malaltia. I és que l'empobriment de la població, la desaparició de la classe mitjana i, per tant, les grans diferències socials, que s'incrementen, no anuncien res de bo.

Serem capaços d'anar creant noves condicions socials, o ens repartirem entre els que remenen dins els contenidors i els que els cremen enmig del carrer?

Partit Popular d'Alaior

L'Ajuntament inaugura la nova instal·lació juvenil i esportiva de Cala en Porter

José Luis Benejam, batle d'Alaior, juntament amb Rafel Quintana, regidor d'Esports, Festes, Joventut, Fires i Mercats, i Maria del Mar López Corral, regidora d'Urbanitzacions, Medi Ambient i Energia, han inaugurat fa una setmana la nova instal·lació juvenil i esportiva de Cala en Porter, situada al Centre Cívic Municipal.

El mes de novembre, l'Ajuntament va iniciar un nou servei a la urbanització, on es duen a terme activitats lúdico-esportives per als joves de la localitat. Ara, amb l'objectiu de donar el millor servei i que els joves comptin amb unes instal·lacions adequades per desenvolupar aquestes activitats, l'Ajuntament ha reformat la sala multifuncional del Centre Cívic per situar-hi dues noves sales, una d'estudi i una de jocs.

La sala d'estudi compta amb diferents taules, així com amb ordinadors i una pissarra, perquè s'hi puguin dur a terme diferents tallers o xerrades. D'altra banda, la sala de jocs compta amb un futbolí, dos sofàs, una televisió i una consola. Així mateix, també s'ha canviat tot el paviment de la sala.

Per a l'equip de govern del Partit Popular els joves són el futur del nostre municipi i requereixen i es mereixen tota l'atenció de l'Ajuntament, que sempre vol estar al costat de les seves demandes. Aquesta va ser una de les nostres pro-

postes electorals per continuar millorant la vida dels residents de Cala en Porter.

Fa uns mesos posàvem en marxa aquest nou servei, que funciona molt bé a la urbanització i proporciona als fillets i filletes activitats per ocupar el seu temps lliure, i ara hem creat aquestes dues sales perquè les activitats es puguin dur a terme amb les millors condicions possibles. És important que els joves comptin amb un espai adequat on es trobin a gust per poder reunir-se.

Un nou parc infantil a Sant Jaume

Amb l'objectiu de seguir millorant una de les zones turístiques més importants del municipi, l'Ajuntament d'Alaior ha construït un nou parc infantil a la urbanització de Sant Jaume, concretament al Passeig Marítim.

El nou parc compta amb diferents estructures, com un tobogan, dues casetes i un joc de balanceig. A més, s'ha instal·lat una pèrgola, gespa artificial i un tancament perimetral per millorar la seguretat.

De cada vegada viuen més famílies amb fillets petits a la zona de Sant Jaume. És important que des de l'Ajuntament seguim millorant aquesta àrea, dotant-la de més serveis.

Redacció

Celebren els 50 anys de casats

Com informàvem el mes passat, el 18 de desembre el Club de Jubilats va organitzar una missa, en el marc de la qual van donar un pergamí als socis que van fer els vuitanta anys i un ram de flors i un detall als matrimonis que l'any passat van celebrar els cinquanta anys de casats.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

Juvenils

Un entrenador de Sevilla per reactivar el CE Alaior

En la passada revista vam donar l'adéu a un tècnic ciutadellenc, per en aquesta donar la benvinguda a un sevillà que, ara amb residència a Alaior, du les regnes de l'equip juvenil de la lliga balear.

Javier Izquierdo (1992), vingut a Menorca de ben petit, va començar la pràctica esportiva a l'escola del CCE Sant Lluís de la mà d'Elias Noval en benjamins, per després estar vinculat a la UD Mahón, (aleví amb en Juanmi; infantil amb en Xisco; cadet amb en Goña i juvenil amb Bahamonde i A. Egea). Marxà a Barcelona per estudiar a la Fundació Blanquerna on va aconseguir ser llicenciat en educació física i esports, així com màster de professor d'educació física. Durant l'estada a Barcelona va jugar a la regional catalana (amb la Roma de 3a regional i amb el Torrella de la 2a regional).

De retorn a Menorca va estar vinculat a l'Sporting Mahonés femení, como a preparador físic de l'equip a la 2a divisió nacional.

La primera participació en el futbol del CE Alaior, va ser de la mà de Felipe Gornés, com a preparador de l'equip de juvenil nacional; aquest mateix any va compartir de preparador físic amb l'equip de regional de l'Sporting Mahonés i el juvenil balear del CE Alaior,

Amb motiu de la baixa de Jesús Carretero, la junta directiva del camp "Los Pinos", va brindar a Javier la direcció de l'equip juvenil i així és que n'ocupa la màxima responsabilitat tècnica i esportiva.

Des de la presa, per part de Javier, del comandament de l'equip, el conjunt juvenil alaiorenc ha aconseguit amb 5 partits, 3 victòries (Calvià At. 3-2, La Unió Palma 1-3 i CD

Menorca 1-0), i 2 empats (Manacor 4-4 i Penya Ciutadella 2-2) amb 13 gols a favor i 9 en contra.

Quins han estat els motius d'aquesta incorporació? El club em va demanar si volia agafar l'equip i ho vaig acceptar amb molta il·lusió.

Com ha estat aquest canvi de resultats? Hem aplicat a tots els membres de la plantilla el compromís de fer pinya i lluitar al màxim pel bon rendiment de l'equip i creure'ns tots que es pot lluitar per tot i davant de tots.

I les claus dels resultats? Intensitat en la lluita, ajuda de tots a l'hora de defensar i d'atacar, el comportament, les aptituds en el camp (entrenaments i partits), amb una forta il·lusió de gaudir amb la pràctica esportiva i en la defensa dels colors d'un club històric com el CE Alaior

Quins són els objectius de la present temporada? Mantenir la unió del grup, ja que no tenc titulars i suplents, sinó que tots són part de l'equip, així com lluitar per arribar al més alt possible en la classificació, per així poder aconseguir els objectius fixats pel club al principi de la competició.

Quina trajectòria hauria de marcar-se el club? El CE Alaior és un històric del futbol a Menorca i Balears, per la qual cosa hauria de ser ambiciós a les competicions amb un projecte de gent del planter local i alguns reforços puntuals per seguir sent fidel a la seva història, ja que podem competir i guanyar a qualsevol amb treball, lluita i convenciment del que es pot aconseguir.

Agraïm a Javi la seva deferència i li desitjam que les seves il·lusions es facin realitat. Sort i ventura Javi...

Conveni entre AHFM i CE Mercadal

L'Associació Històrica del Futbol Menorquí, sortida d'Alaior, ha signat el primer conveni de col·laboració amb el CE Mercadal, per organitzar durant quatre anys les activitats dels aniversaris i el centenari del proper any 2023. Important acord de les dues entitats per recopilar, coordinar i estructurar la història del futbol menorquí.

Impressió digital, ràpida {
• Targetes
• Invitacions
• Celebrazions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajons@telefonica.net

Bienve Perea

Vivències de nouvinguts

Silvino Cano Mozo - Vianos (Albacete)

Silvino va néixer l'any 1928 a Vianos, un petit poble de la serra d'Alcaraz (Albacete) a quatre km del naixement del Rio Mundo, un salt d'aigua de cent metres d'alçada sortint de les roques.

Es el tercer de quatre germans: Antonia, Saturnino i José Ramón. Vivien al camp fins que l'administració va fer una repoblació forestal i va expropiar les terres que eren el seu sosteniment. La infància d'en Silvino fou dura, quan tenia sis anys va morir el pare i quan en tenia deu la

mare. Acol·lits els germans per familiars propers, amb pocs coneixements escolars, treballant moltes hores al camp va passar els anys d'infància i joventut vivint amb diverses famílies. Als vint anys li va tocar fer el servei militar; el sorteig de la caixa de reclutes d'Albacete el va destinar a la Mola de Maó. Amb els anys tots els germans emigraren, dos arrelaren a Mallorca (Felanitx i Palma), i l'altre a Bèlgica.

El vint-i-set de març de 1949, amb el vaixell Ciudad de Mahón arribà al port de Maó. Després de jurar bandera el mes de maig a la Mola fou destinat a la bateria de Turó i els darrers mesos del servei militar a la bateria de Llucalari, on exercí d'instructor de soldats que iniciaven el servei militar.

Els darrers mesos de mili, amb permís dels superiors, començà a fer feines de segar al lloc de Llucalari d'en Cuiquis. En acabar el servei militar va seguir fent feina durant

cinc mesos a diversos llocs, estalviant uns pocs doblers per poder passar uns dies a Vianos.

En Silvino comenta que abans d'anar a fer el servei militar ja tenia clar que quedaria a viure allà on el destinessin, no volia tornar a viure en les condicions d'Albacete dels anys cinquanta.

Els primers anys va fer feines als horts de Cala en Porter a ca n'Esquerrà, després fou missatge a Torralba Nou i altres llocs.

L'any 1953 va conèixer Maria Triay Pons —Alaior, 1928— que tenia una germana major, na Margarita, filles d'en Joan de Llima, després d'un any de festejar es casaren; l'any següent van tenir la primera filla, na Mari, anys després arribarien en Berto, na Cecilia, n'Eugenia, i en Carlos.

L'any 1956 —any de sa neu— en Silvino feia feina a un forn de calç davant l'entrada de Biniac Nou al camí d'en Kane i recorda que, per sort, el dia nou de febrer, devers les 11 del matí, van acabar la cuita que durava onze dies; feien tornos les vint-i-quatre hores per mantenir el foc. En bicicleta va arribar a Alaior i començava a fer un poc de neu, els dies següents va caure la gran nevada, es morí un vesí i, com van fer molts de vesins, en Silvino va agafar la pala per ajudar a fer camí fins al cementeri per fer l'enterrament.

En cada arribada de nous fills augmentava la feina, va fer uns anys de pagès, de missatge a Sant Jaume, on hi havia en Miquel Gomila "Meler" que va sembrar arròs, collir joncs o segar bova.

Passant per moltes feines a diferents llocs, va coure teules amb els germans Vinent Mascaró a un forn proper al cementeri, de manobre amb en Matías Carreras. Compartint feines al camp o de manobre, a finals del 1960 començà a engreixar pollastres i va obrir una polleria a l'antiga fàbrica de Cas Buils, on na Maria hi feia de dependent. L'any 1972 va posar una botiga de queviures al carrer Comerç,

Na Maria i en Silvino (1953)

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com

e-mail: info@canamaru.com

Botiga carrer Comerç

na Mari els ajudava i els fills més petits posaven una mà; la van tenir oberta fins al 1982. Durant uns pocs anys, a Maó, va tenir una botiga de mobles.

Esporàdicament, en companyia de la dona i dels fills, ha viatjat a Vianos a visitar els seus familiars i coneguts. Amb els germans sempre ha mantingut comunicació.

Va participar a diverses llistes municipals del Partit Popular d'Alaior, demostrant el seu compromís amb els conciutadans.

Amb el cavall blanc (Garbí) va gaudir de l'afició hípica fent salt d'obstacles, tot i que començà l'activitat amb prop de 60 anys, i hi ha dedicat part de la jubilació, que ha compartit amb l'activitat de cuidar animals a uns terrenys del camí de s'Alblegall.

Dels records i anècdotes d'en Silvino des de la seva arribada a Alaior se'n podrien fer una revista; la primera imatge d'Alaior la té gravada devora es Borrassos dins un camió

amb soldats anant cap a Llucalari, un alaiorenc li va dir: "esto es Alaior" i ell li va contestar: "¿Nueva York?"

Té vius records de la visita d'en Franco i la pancarta de sa plaça demanant l'arribada d'aigua potable, del batle Basili i les obres d'aigua i clavegueram, de l'obertura de nous carrers, dels grans canvis dels anys 60-70, de les urbanitzacions de Cala en Porter i Son Bou, zones que coneixia molt bé pels anys de feines a llocs propers.

De tots els adults que van arribar a Alaior, en Silvino

no és el que du més anys entre nosaltres, recorda que quan va arribar a Alaior eren molt pocs els peninsulars i es coneixien tots.

Vol transmetre que està molt agraït a la gent d'Alaior, sempre ha trobat alaiorencs que han donat suport als seus projectes comercials i laborals. Va fer molta feina per pujar la família fins a la jubilació; ara gaudeix de la vellesa en companyia de la família, havent complert el somni de jove tot de viure allà on fes el servei militar.

"¿Qué es la vida? Un frenesí. / ¿Qué es la vida? Una ilusión, una sombra, una ficción; / y el mayor bien es pequeño; / que toda la vida es sueño, / y los sueños, sueños son"

Calderón de la Barca

Montserrat Sobrevias

TEMPS DE CANVIS

He trobat unes gavines,
contemplant l'esquerpa mar.
Cavil·laven... Ai, mesquines,
què hi hauria per dinar.

Animals inspiradors
de poetes i cantants.
Ara, en els abocadors
han perdut tots els encants.

Si van a escola a rondar,
no és que hi tinguin allà el niu.
Quan als patis ningú hi ha,
sempre hi fan l'aperitiu.

S'han hagut de reinventar.
Ja no els basten les onades.
No tenir prou de menjar
les ha ben espavilades.

Massa crides ja hem sentit:
vivim dins un desgavell.
El planeta està ferit.
Se'ns ha girat el cervell?

Els humans, tan instruïts...
molt haurem de canviar,
dels més grans als més petits,
si volem un bon demà.

Quico Sintes

Taules de pergami

"Entrar a les institucions des de les lluites socials ha de servir per a fer polítiques al servei de la vida de la majoria, no per a continuar essent còmplices de l'espoliació que les elits perpetren."

D. Sabater

El debat crucial es dona avui al voltant de la veritat, que ha perdut pes davant el valor de les creences. La qual cosa fa el periodisme més necessari que mai perquè és el que ve a posar una mica de racionalitat i llum sobre què està passant, al voltant de la influència dels mitjans de comunicació en la societat i la pressió ideològica que exerceixen les noves tecnologies, tot açò vist des de la seva posició crítica contra el neoliberalisme. Esteim davant d'un fet social total, cosa que ens duu a reflexionar sobre la fragilitat del nostre món. L'orgull desmesurat de l'ésser humà ens havia fet oblidar que depenem de la natura. Ens ha canviat el món conegut i haurem de reflexionar cap a on anam. I una part important és la relació entre els poders i la gent a través dels mitjans. Si més no ara ens trobem amb la democratització de la comunicació. Hem sortit de la pressió constant de tal o tal mitjà per passar a estar sotmesos en mans d'altres grups globals. Paradoxalment ens hi sotmetem voluntàriament, i hauríem de saber plantejar-nos com resistir. El debat central sobre la informació és la qüestió de la veritat. Per fer periodisme es necessita un mínim de llibertat, i aquesta idea no apareix fins a finals del S. XVIII, quan la premsa comença a estendre's. Si la gent no sap llegir, tampoc no hi ha periodisme. Les opinions són lliures, açò és la llibertat. Però sempre, el fonamental, és la veritat. I aquesta de vegades es perd davant el valor de les creences. S'emeten grans mentides, a tota hora i a tot arreu. S'ha inventat un nou concepte sobre el qual cal reflexionar: "la veritat alternativa", la idea que cada un té la seva veritat. Entre els principis d'una democràcia hi ha el d'admetre el fet que cadascú pugui tenir la seva veritat. Són opinions. Però en un món racional, de progrés, que tracta de ser serè enfront de les passions humanes, on es treballa sobre el principi de la racionalitat, perquè hi hagi una veritat tan objectiva com sigui possible, amb dades, amb elements que la conforten. Per no caure en el pensament màgic. En el passat s'entenia per desinformació la manca d'informació o la dificultat en l'accés. Avui apareix més relacionada a la intoxicació per mala informació o directament les notícies falses.

Així mateix, uns quants joves s'uneixen entre ells i treuen un mitjà, amb molt pocs recursos i amb credibilitat. I la credibilitat segueix sent el paràmetre fonamental per als periodistes. Avui es pot crear un mitjà a condició de treballar molt, de verificar bastant i tornar a les bases del periodisme. Tornar a les fonts, veure la credibilitat d'aquestes fonts, com es verifica, com es retalla la informació. Els principis bàsics que s'ensenyen a les escoles de periodisme i com avui tots som periodistes, perquè tothom fa servir les xarxes socials, s'envien informacions, tothom idò s'hauria de disciplinar, fins s'haurien d'ensenyar a les escoles els principis bàsics del periodisme, com una matèria fonamental.

Tenim tendència a reaccionar davant de la informació de manera emotiva, sentimental. I clar, açò no ho ignoren

els manipuladors. I hem de ser prudents. No només consumim informació sinó que la compartim i les que més compartim són les que més compartim emocionalment. Si hi ha alguna cosa que va en la direcció del que jo crec íntimament, idò llavors és una cosa que crec més ràpidament que si és una cosa que va en contra de les meves conviccions, i açò és el que es fa servir. Llavors açò avui ja gairebé és una ciència, és la veritat emotiva, la veritat emocional. Com a conseqüència, vivim permanentment en una inseguretat informacional. La qüestió és com fer un periodisme que s'escapi a aquests paràmetres. Sentim dir barbaritats, que només en determinats casos corregeixen o fins i tot desmenteixen. Però haurien de fer-ho sempre. Per què no diuen que no està demostrat, que no hi ha fets?... La veracitat de determinades afirmacions és una eina fonamental de comunicació, però mai una forma de censura. Perquè els mitjans exerceixen més que mai el poder sobre la societat. Escriure segueix sent una via ascètica. És auster però compromès, racional i disposat a denunciar la manipulació i expressar el més objectivament possible la veritat.

La supervivència de la llibertat no està garantida per "barreres de pergami", va advertir James Madison. Les paraules en paper no són suficients. Està fundada en l'expectativa de la bona voluntat i la decència comuna.

Desde 1953

FERRETERIA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Mandy Tuckett

El auge de las tabernas en Alaior, siglo XIX y su posterior declive

Desde mediados hasta finales del siglo XIX, se establecieron bastantes tabernas en Alaior y todos los locales se situaron en el casco antiguo.

Era obligación para el ciudadano registrarse en la llamada Universidad de Alaior, que fue el nombre para la entidad de gobernación, el Ayuntamiento. Se calculaba un impuesto sobre cada patrimonio, por pequeño que fuera, y si no había bienes, pues igualmente la misma persona física pagaba una tasa. El registro se hacía en los tomos del Libro de Manifiestos que se encuentran todavía en los archivos históricos, cuidadosamente conservados con datos redactados en plumín con tinta de nogalina. Los que se inscribían eran varones.

Mientras los oficios de aquellos tiempos mantenían los exigüos ingresos de los artesanos, ellos mismos necesitaban un lugar de evasión donde ir al cabo de un día de trabajo arduo. De ello, surgieron las tabernas, situadas en el sótano de una casa donde había fresco en verano y en invierno, el calor humano en el local mantenía una temperatura agradable. Allí se vendían vino y aguardientes para consumo.

Con la modesta prosperidad industrial de Alaior, creció el número de tabernas hasta llegar a 23 a finales del siglo XIX. Cuando hubo la crisis de España con Cuba, importador del calzado del pueblo, pues el oficio se desplomó. Muchos zapateros alaiorenses emigraron a Elda donde su habilidad en el gremio era muy valorada. También, con la enfermedad de la vid, La Filoxera, la producción de vino se redujo a cero. A principios del siglo XX la economía se vio muy desactivada y las tabernas perdieron negocio, muchos de ellos cerrándose por falta de clientela.

La mayoría de las casas aún hoy conservan sótanos con una puerta de entrada al nivel de la calle. El sótano de una taberna antigua evidentemente tenía un ambiente lúgubre con malos vahos de la iluminación con petróleo. Los muebles eran rudimentarios, el ambiente austero. Se servía el vino en jarras y vasos de barro. Pero el ardor del alcohol enmascaraba la incomodidad.

La estadística del número de tabernas apuntadas no nos dice si los que se inscribieron eran propietarios o inquilinos, y evidentemente hubo un porcentaje de gente que no se inscribió. Pero comparando con los pocos bares en el pueblo hoy, podemos evaluar la importancia de su existencia en aquel entonces y su éxito en los tiempos cuando era la única forma de socializarse.

Sótano reminiscente de la austeridad estética de una taberna

Blanca Ripoll

Cop de fona

Coratge i disig

Dissabte, 19 de febrer, 20.00h. Barcelona estava a punt de viure una altra nit encesa, amb manifestacions que van començar per denunciar el zel extrem de protegir certes instàncies (zel que esdevé força de control i repressió), una llei mordassa encara activa, i que han acabat essent una esclatxa per on fugen a pressió emocions com el desencís, la frustració o la impotència d'una generació –un percentatge molt alt són menors d'edat– que se sent criminalitzada i sense camí per endavant. Manifestacions que representen, a més a més, l'atmosfera d'agressivitat verbal que els gestors de la política –i alguns mitjans de comunicació– han anat generant des de fa anys i que han polaritzat l'esfera pública.

En altres punts de la ciutat, hi havia gent que acudia al teatre, ple dins la cabuda permesa, per mirar de guarir-se una mica i aixoplugar-se de tanta incertesa. I una mica en hora golfa, gairebé a punt de tancar, vaig entrar en una llibreria del Raval. Creieu-me: mai havia vist una llibreria tan plena, un dissabte a la nit. Gent que xafardejava, gent que llegia sobrecobertes, gent que comprava llibres. Crec que vaig rodar per la llibreria amb la boca oberta, sorpresa encara del que veia, tot i que havia llegit feia poc alguns articles que explicaven com, després dels mesos més durs del confinament de l'any passat, ara prest farà un any, les vendes a les llibreries –sobretot les vendes en línia– havien crescut considerablement. Els llibreters s'exclamaven: Hem recuperat els lectors! O ells han recuperat la lectura...

Vaig recordar un fragment d'un dels contes més polítics de Medardo Fraile, "El preso", on un presoner és a la seva cel·la i mira per la finestra, enyorant la llibertat, i sent una melangia infinita en sentir un al·lot que crida pels carrers per vendre diaris. I pensa el presoner: "Tant de bo pogués llegir un trosset de diari...! Així no tindria tant de fred..."

Un fred que és simbòlic: un fred de l'esperit, un fred inhumà. La lectura ens allibera de la soledat. Aquest descobriment, antic com la història dels llibres, s'ha fet evident en una circumstància com aquesta. I ho vaig veure clar un dissabte a la nit, en què Barcelona cremava, els teatres s'omplien i a les llibreries molta gent tractava de fer-se amb veus que l'acompanyessin.

Perquè com va dir el gran dramaturg Alan Bennett, a la magnífica *The History Boys* –la traducció és meua i un poc lliure–: "Els millors moments de la lectura són aquells en què et trobes amb quelcom –un pensament, una sensació, una manera d'entendre el món– que fins llavors creies que era íntimament personal, que només era teu; i ara, de sobte, ho trobes expressat per algú, una persona que ni tan sols coneixes, o que fins i tot va morir fa temps. I és com si del llibre sorgís una mà que prengués la teua."

Hi ha actors que diuen que per sortir a un escenari necessites coratge i disig (disig de compartir, disig de contar, disig de sentir, disig de viure). Tal vegada és el mateix que necessitam tots: coratge i disig.

Aquesta pàgina és patrocinada per

Aquests mesos

Exposició

**“7 Pecats Capitals”,
cicle d'exposicions.
Diversos autors**

Església de Gràcia

Ajuntament d'Alaior

Fins dilluns, 22

Exposició

**Exposició col·lec-
tiva: “Dones amb
art”**

Pinzellades d'Art (C. Nou)

Pinzellades d'Art

Fins dijous, 25

Exposició

**“Mesos de confina-
ment”, exposició de
fotografies**

Sala de Cultura de Sant Diego

Menorca DocFest

Divendres, 5

Espectacle

**Shakespeare, l'ànima
humana i la música
del seu temps”. A cà-
rrec de Mô Teatre**

Biblioteca

20 h

Xarxa de Biblioteques de Menorca

Dissabtes, 6 i 13

Jazz

**Jazz & Blues. Amb La
Dolce Evita i Jazz a
les Fosques, respec-
tivament**

Sala de Cultura Sant Diego

19.30 h

Ajuntament d'Alaior

Diumenge, 7

Concert

**“Un somni a París”,
concert a càrrec de
Rhea Quartet, quar-
tet de saxofons**

Sala de Cultura Sant Diego 12.30 h

Joventuts Musicals

Diumenge, 7

Premi

**Premi Donasses
2021. La lluita sani-
tària, més enllà de la
Covid**

Sala de Cultura Sant Diego

19 h

Junts per Lô

Divendres, 12

Trobada literària

**Trobada per comen-
tar “La veïna del
costat”, de Yewande
Omotoso**

Biblioteca

20 h

Grup de Lectura

Diumenge, 14

Concert

**Cançons de F. García
Lorca, a càrrec de
Rita Barber i Germán
Barrio**

Sala de Cultura Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Diumenge, 21

Concert

**“Passió musical”,
concert de Brassmuc
Quintet, quintet de
vent metall i orgue**

Església de Santa Eulàlia

20.30 h

Joventuts Musicals

Divendres, 26

Xerrada

**“Berenars i bere-
netes saludables i
sostenibles”. Noemí
García, nutricionista**

Biblioteca

18 h

Biblioteca d'Alaior

Dissabte, 27

Concert

**Concert a càrrec de
Lucía Blasco, piano, i
trio de violí, violoncel
i piano**

Sala de Cultura Sant Diego 12 h

Joventuts Musicals

De 6 a 11 d'abril

Artesania

**Dies Europeus de
l'Artesania. Exposi-
cions, taller, xerrada,
ruta virtual...**

Alaior

Centre Artesanal de Menorca

*Recollirem els vos-
tres originals fins
al 26 de març*

*El número
d'abril sortirà
divendres dia 9*

TOTA LA INFORMACIÓ SOBRE LES VACUNES A
VACUNACOVID.IBSALUT.ES

I AL TELÈFON D'**INFOVACUNACOVID**

971 211 999

Horari d'atenció telefònica: de dilluns a dissabte, de 7 h a 21 h. Diumenges, de 8 h a 21 h

**PLA DE VACUNACIÓ
DE LES ILLES BALEARS**
COVID-19

GOVERN
ILLES
BALEARS

Records gràfics

Miquel À. Marquès

LA FESTA DELS DARRERS DIES (1946)

Ja han passat els Darrers Dies, festa que enguany no hem gaudit a causa de la COVID-19. Temps enrere la gent celebrava els Darrers Dies des de l'acabament de Nadal fins al Darrer Dimarts. Ens conten que celebraven els Dijous de ses Comares. El Carnaval era una festa assenyalada per a la joventut. La fotografia ens mostra cinc joves alaiorencs disfressats, fa setanta-cinc anys, per xalar durant aquells dies. Dels cinc en coneixem dos: dret: Sebastià Mercadal Gomila, Pastarruda. Dels asseguts creim que coneixem el tercer contant des de l'esquerra que seria en Juanito Reurer. La resta ho deixam al bon criteri dels lectors. (Fotografia cedida per Llorenç Mercadal Fernández)

EL «C. D. ALAYOR», CAMPEON DE MENORCA 1943-44

De izquierda a derecha: Wolstein, Jenaro, Pineda, Pons Meliá, Torres, Jimeno, Sebastián, Florit, Pons Fábregues, Palliser, Trr y Planas.

La foto de les cares del futbolistes guanyadors de la lliga de 1943-44 és cedida per Sebas Ameller. La foto dels futbolistes de mig cós és de l'arxiu de Pere Alzina.